

**MARKKINOINTITOIMISTO NITRON VASTUULLISUUSOHJELMAN
TOIMINTATAPOJEN KEHITTÄMINEN JA JALKAUTUS**



Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Forssa, Kestävä kehitys

syksy, 2018

Teppo Launiainen

Kestävä kehitys
Forssa

| | | |
|---------------------|---|-------------------|
| Tekijä | Teppo Launiainen | Vuosi 2018 |
| Työn nimi | Markkinointitoimisto Nitron vastuullisuusohjelman toimintatapojen kehittäminen ja jalkautus | |
| Työn ohjaaja | Tero Ahvenharju | |

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyö oli luonteeltaan kehittämistyö, jonka tavoitteena oli luoda Markkinointitoimisto Nitro Group Oy:lle jatkuvan parantamisen periaatteen mukainen vastuullisen yrityksen toimintamalli (CSR-toimintamalli). Nitro on vuonna 2000 perustettu markkinointitoimisto, jonka asiakaskunnassa on useita kansainvälisesti toimivia yrityksiä. Nitro työllistää yli 40 henkilöä ja sen toimipisteet ovat Turussa ja Helsingissä.

Opinnäytetyön lähtökohtana oli Nitron vuonna 2016 EcoVadiksen kanssa sertifioiman vastuullisuusohjelman aineisto ja siitä saatu palauteraportti. Menetelmänä EcoVadis, Sustainability and Corporate Social Responsibility on laajasti käytössä oleva standardi yrityksen yhteiskuntavastuusuorituksen tason arvioimiseksi.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa perehdyttiin aluksi vastuullisuuteen ja sen merkitykseen. Vastuullisuuden osa-alueina tarkasteltiin yritystoiminnan yleistä vastuullisuutta, markkinoinnin vastuullisuutta, eettisiä periaatteita ja liiketoimintakäytäntöjä, ympäristö vastuullisuutta sekä yritystoiminnan erilaisten riskien hallintaa. CSR-toimintamallin toteuttaminen noudatti teoriaosuudessa käsitellyn Sigma-raportin periaatteita.

Työn lopputuloksena kehitettiin yhteistyössä Nitron henkilöstön kanssa vastuullisen yrityksen CSR-toimintamalli ja Nitron vuosisuunnittelun rytmiin liittyvä vuosikello, jota yrityksen HR-ryhmä käyttää jatkossa ohjaamaan työskentelyään. CSR-toimintamallin edelleen kehittäminen jää yrityksen omalle vastuulle.

Avainsanat Vastuullisuus, kestävä kehitys, EcoVadis

Sivut 42 sivua, joista liitteitä 5 sivua

Degree Programme in Sustainable Development
Forssa

| | | |
|-------------------|--|------------------|
| Author | Teppo Launiainen | Year 2018 |
| Subject | Implementing and Developing Corporate Social Responsibility in the Marketing Agency Nitro Group Oy | |
| Supervisor | Tero Ahvenharju | |

ABSTRACT

The purpose of the thesis was to create a continuous operating model and a practical improvement tool for Corporate Social Responsibility (CSR) and sustainability procedures for Nitro Group Oy. Nitro Group Oy is a digital marketing agency established in 2000. It employs more than 40 people in Turku and Helsinki.

The thesis was a development project in its nature. The basis of the project was the material, which was prepared and delivered to EcoVadis Platform in 2016 by Nitro. EcoVadis provided Nitro with a feedback report recommending a new audit in 2018. EcoVadis, Sustainability and Corporate Social Responsibility form the basis for a widely used method and standard for assessing corporate social responsibility performance.

The theoretical basis of the thesis discussed responsibility and its role in the marketing business. Besides the general responsibility of business operations, the study included marketing, ethical principles, business practices, environmental responsibility and the risk management.

In the development process, the recommendations of the Sigma Project and the aspects of continuous development (PDCA), were followed. In addition, the co-operation with the CEO and the personnel at Nitro Group resulted in a new CSR model and a tool integrated into the annual business rhythm and activities of the company. In the future, the CSR model will be utilized, maintained and developed by the HR team at Nitro Group.

Keywords Responsibility, Sustainable Development, EcoVadis

Pages 42 pages including appendices 5 pages

SISÄLLYS

| | | |
|-------|--|----|
| 1 | JOHDANTO..... | 1 |
| 2 | KEHITTÄMISTYÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ | 2 |
| 2.1 | TS-Yhtymä Oy | 2 |
| 2.2 | Nitro Group Oy | 3 |
| 3 | KEHITTÄMISTYÖN TIETOPERUSTA..... | 5 |
| 3.1 | Yrityksen vastuullisuus | 6 |
| 3.2 | Markkinoinnin vastuullisuus | 9 |
| 3.3 | Eettiset periaatteet ja liiketoimintakäytännöt..... | 10 |
| 3.4 | Ympäristövastuullisuus | 12 |
| 3.5 | Riskien hallinta | 14 |
| 4 | KEHITTÄMISTYÖN TAVOITE JA ETENEMINEN..... | 15 |
| 4.1 | Tavoite ja tarkoitus..... | 15 |
| 4.2 | Kehittämistyön eteneminen | 16 |
| 4.3 | Menetelmänä EcoVadis-järjestelmä | 17 |
| 5 | KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS..... | 18 |
| 5.1 | Alkutilanne ja vastuullisuusaineiston valmistelu | 18 |
| 5.1.1 | Liiketoiminnan vastuullisuus ja eettiset toimintatavat | 20 |
| 5.1.2 | Kestävät hankinnat | 21 |
| 5.1.3 | Yrityksen ympäristövastuu | 22 |
| 5.1.4 | Henkilöstön työolosuhteet ja ihmisoikeudet | 23 |
| 5.2 | Kehittämiskohteiden nimeäminen..... | 24 |
| 5.3 | Uuden CSR-toimintamallin luominen..... | 27 |
| 5.4 | Uuden CRS-toimintamallin jalkautus ja jatkuva kehittäminen | 30 |
| 6 | JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA | 31 |
| 7 | LÄHTEET..... | 34 |

Liitteet

Liite 1 Nitron vastuullisuustyökalu

1 JOHDANTO

Yritysmaailmassa keskustellaan vilkkaasti vastuullisuudesta ja sen kilpailuetua tuovasta roolista. Vastuullisuudella ei enää tarkoiteta vain ympäristövastuuta, vaan se ymmärretään laajempaan yhteiskuntavastuullisuutena, johon sisältyy myös talouteen, hyvinvointiin ja ympäristöön liittyviä tekijöitä. Menestyäkseen yritysten tulee toteuttaa ja viestiä yhteiskunta- ja ympäristövastuullisuudesta päivittäisessä liiketoiminnassaan ja kanssakäymisessään sidosryhmien kanssa. Varsinkin yritykset, jotka toimivat kansainvälisillä markkinoilla tai joiden asiakaskunnassa on isoja globaaleja toimijoita, joutuvat arvioimaan omaa toimintaansa ja sen vastuullisuutta. Vastuullisuudesta onkin tullut yrityksille merkittävä erottautumistekijä (Lehti 2018, 12).

Kuluttajien kiinnostus palvelujen ja tuotteiden vastuulliseen tuotantoon lisää osaltaan yritysten paineita. Milton Group Oy:n vuosittaisessa vastuullisuustutkimuksessa todetaan, että vastuullisuuden merkitys kasvaa vuosi vuodelta kuluttajien valinnoissa. Kuluttajat ovat valmiita maksamaan enemmän vastuullisesti tuotetuista tuotteista ja palveluista vastuuttomasti tuotettujen tuotteiden jäädessä hyllyille. (Saikkonen 2017.) Kuluttajat vaativat yhä aktiivisemmin tuotteiden ja palveluiden koko toimitusketjujen läpinäkyvyyttä ja tuotteiden alkuperän jäljitettävyyttä. Saikkonen (2017) toteaa, että sertifikaatit, tuotteiden valmistusmaa ja maine kertovat kuluttajille vastuullisuudesta. Kuluttajat raportoivat poikkeamista nopeasti sosiaalisessa mediassa, joten yritysten toiminnan tulee olla aidosti vastuullista, mikäli ne niin ilmoittavat.

Nitro Group Oy (myöhemmin Nitro) on TS-Yhtymään kuuluva markkinointitoimisto, joka on kehittänyt tavoitteellisesti toimintansa vastuullisuutta muutaman vuoden ajan. Se on sertifioinut oman vastuullisuus- ja eettisyystoimintansa kansainvälisen yritysvastuuarviointeihin erikoistuneen EcoVadis (EcoVadis 2018) kanssa jo vuonna 2016. Nitro on edennyt vastuullisuus ja eettisyystoiminnassaan Silver-tasolle. Tavoitteena on toimintatapoja kehittämällä saavuttaa Gold-taso. Odotukset vastuullisesta ja eettisestä toiminnasta tulevat myös yrityksen suurilta asiakkailta.

Opinnäytetyö käsittelee Nitron yritys- ja yhteiskuntavastuullisuutta (Corporate Social Responsibility, CSR), jota voidaan mitata ja valvoa kansainvälisesti käytössä olevilla standardeilla, kuten ISO 26000 (TEM 2018) ja EcoVadis, Sustainability and Corporate Social Responsibility -menetelmä (EcoVadis 2018). Työ on luonteeltaan toiminnallinen kehittämistyö, jonka tavoitteena on kehittää työelämänyhteistyökumppani Nitrolle itsenäisesti toimiva jatkuvan parantamisen periaatteen mukainen vastuullisen yrityksen CSR-toimintamalli. Keskeistä on toiminnan kehittäminen siten, että

aineistoa voi hyödyntää ja kehittää edelleen muuttuvassa toimintaympäristössä.

Nitro Group Oy muodostaa markkinointialan yrityksenä erityisen kiinnostavan toimintaympäristön vastuullisen toiminnan tarkastelulle, sillä markkinointitoimiston ajatellaan pyrkivän ensisijaisesti kulutuksen lisäämiseen. Asia ei kuitenkaan ole näin yksioikoinen. Vastuullisuuden moniulotteisuuden hahmottaminen edellyttää sen osa-alueiden yksityiskohtaista tarkastelua. Nitrossa vastuullisuus muodostuu vastuullisesta liiketoiminnasta, hankintatoimesta, ympäristövastuullisuudesta ja työolosuhteista, jotka tarkoittavat ihmisoikeuksia kunnioittavia ja oikeudenmukaisia toimintatapoja, henkilöstön työskentelyolosuhteita ja työelämän käytäntöjä. Opinnäytetyössä käsitellyt Nitron vastuullisuuteen liittyvät asiakirjat ja muut yrityksen liikesalaisuuksia sisältävät aineistot sovittiin opinnäytetyösopimuksessa salattavaksi, jonka vuoksi niitä ei liitetä lopulliseen julkaistavaan versioon.

Työskentelen Nitron tiloissa toisessa TS-yhtymään kuuluvassa yrityksessä, joten yhteiskehittäminen on luontevaa. Yhteinen konsernitausta auttaa käytännön asioiden ja toimintatapojen ymmärrystä. Yrityksen kokonaisvastuullisuus on tärkeä aihe jokaiselle yritykselle, joten opinnäytetyöni tuo hyödyllistä tietoa ja osaamista omaan työhöni.

2 KEHITTÄMISTYÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Opinnäytetyö on luonteeltaan toiminnallinen kehittämisprojekti, jonka tilaajana on markkinointitoimisto Nitro Group Oy. Viestintäkonserni TS-Yhtymä Oy:hyn kuuluva Nitro tarjoaa asiakkailleen monipuolisia ja innovatiivisia markkinointiin, mainontaan ja asiakaskokemukseen liittyviä palveluja nopeasti muuttuvien teknologioiden maailmassa. Menestyäkseen omalla toimialallaan Nitro on nostanut kehittämiskohteekseen yhteiskunta- ja ympäristövastuullisen toiminnan, joka on tämän kehittämisprojektin aiheena.

Kehittämistyön laajemman yritystaustan muodostaa TS-yhtymä, jonka ainoa sähköisiä mediaratkaisuja tuottava yritys on Nitro Group Oy. Kehittämistehtävän ydintoimintaympäristö sisältää TS-yhtymän ja Nitron lisäksi markkinoinnin toimialan.

2.1 TS-Yhtymä Oy

Viestintäkonserni TS-Yhtymä Oy on perustettu vuonna 1905. Yhtymän päätoimialat ovat kustannustoiminta sekä erilaiset viestintä- ja painopalvelut. TS-Yhtymän toiminnot keskittyvät pääosin Varsinais-Suomeen ja sen kotipaikka on Turku. Yhtymä työllisti vuonna 2017 yhteensä 1 300

henkilöä. TS-Yhtymän konsernitilinpäätöksen liikevaihto oli vuonna 2017 yhteensä 146 miljoonaa euroa ja siihen sisältyi kaikkiaan 22 yhtiötä, jotka jakautuvat seuraaviin toimialoihin: painotuotteiden valmistus, sanomalehtien kustantaminen, sähköinen viestintä ja painopalvelu, kiinteistön hallinta- ja huoltopalvelut, paikallislehtien kustannustoiminta, paikallisradiotoiminta, sähköisten mediaratkaisujen tuotanto, sijoitustoiminta ja erilaiset jakelupalvelut.

Yhtymän tunnetuin tuote on Turun Sanomat. Kokonaisliikevaihdosta vuonna 2017 viestinnän osuus oli noin 45 % ja painopalveluiden osuus noin 34 %. Loput liikevaihdosta muodostui kiinteistöliiketoiminnoista, erilaisista palveluista ja sijoitustoiminnasta. Viennin osuus oli 4,7 % liikevaihdosta. (TS-Yhtymä 2018.)

Konsernin tämän hetkinen markkinatilanne on mutkikas. Graafisen teollisuuden volyymikehitys sekä yritysten ja henkilöstön määrät alalla ovat olleet pitkään laskussa. Ylikapasiteetti koko Euroopan alueella aiheuttaa jatkuvaa hintakilpailua ja vaikeuttaa yritysten toimintaa. Toisaalta osa TS-Yhtymän yhtiöistä toimii erittäin kannattavasti. Markkinointi- ja viestintäalan yleistä tilannetta vuonna 2017 kuvasi mediamainonnan hienoinen euromääräinen lasku (-0,1 %) vuoteen 2016 verrattuna. Painettujen medioiden osuuden pienentyessä sähköisen mainonnan osuus mediamainonnasta sen sijaan kasvoi 55,9 prosenttiin vuonna 2017. TS-Yhtymän konsernin tulos vuonna 2017 säilyi kuitenkin hyvänä ja omavaraisuusaste nousi edelleen. (TS-Yhtymä 2018.)

TS-Yhtymä panostaa aktiivisesti ympäristövastuuseen ja kestäväan kehitykseen ollakseen lainsäädännön ja viranomaismääräysten edellyttämää tasoa parempi. Vuoden 2017 toimintakertomuksessa TS-yhtymän hallitus uskoo, että ympäristöä säästävä toiminta on liiketaloudellisesti kannattavaa ja mainitsee, että yhtiöiden tuotantoprosessit täyttävät kaikki ympäristövaatimukset. Yhtymä valitsee käyttämänsä materiaalit ympäristötekijät huomioiden ja etsii samalla uusia vähemmän ympäristöä kuormittavia vaihtoehtoja. Jätteiden lajittelu ja hyötykäyttö sisältyvät arkisiin toimintatapoihin. (TS-Yhtymä 2018.)

2.2 Nitro Group Oy

Nitro on vuonna 2000 perustettu markkinointitoimisto, joka siirtyi osaksi TS-Yhtymää vuonna 2006. Nitron kotipaikka on Turku, toimintaa on Turun lisäksi Helsingissä, jossa sijaitsee myös filmituotantoyhtiö Nitro Film. Nitro työllistää yli 40 henkilöä ja sen bruttotulos vuonna 2017 oli 4.4 miljoonaa euroa. (TS-Yhtymä 2018.) Nitron asiakaskunnassa on useita kansainvälisesti toimivia yrityksiä, kuten Volkswagen, Löfbergs, VitaePro ja Telia (Nitro 2018).

Markkinointipalvelut voidaan ymmärtää liiketoimintana, jossa sovitetaan yhteen palveluja tai tuotteita myyvän yrityksen ja niitä ostavan asiakkaan

toiveita ja tarpeita (TE-palvelut 2018). American Marketing Association (AMA 2013) kesäkuussa 2013 hyväksymän määritelmän mukaan markkinointi tarkoittaa niitä toimia, toimijoita ja prosesseja, joiden avulla luodaan, kommunikoidaan, toimitetaan ja vaihdetaan asiakkaille, yhteistyökumppaneille ja yhteiskunnalle arvoa luovia tarjoamia. Tavoitteena on luoda ja edistää asiakkaan ja yrityksen välistä vuoropuhelua, jossa perinteisen mainonnan ja tiedottamisen sijaan nykyisin korostuu digi- ja älyteknologian mahdollistama jatkuva vuorovaikutus (Elopuro 2017).

Sähköisiä mediaratkaisuja tuottava Nitro on palveluyritys, joka voi toimitusjohtaja Hiltusen (2018) mukaan omalla toiminnallaan vaikuttaa maapallon kehityskulkuun kokoaan suuremmalla painoarvolla. Nitro haluaa-kin löytää omissa asiakasvalinnoissaan vastuullisesti ja eettisesti toimivia yrityksiä, joilla on jo toimiva vastuullisuusohjelma tai vähintään suunnitelma sellaisen implementoinnista. Hiltunen toteaa, että Nitron tehtävänä on auttaa näitä yrityksiä menestymään kilpailijoitaan paremmin omalla toimialallaan ja sitä kautta vahvistaa vastuullisten yritysten kilpailukykyä markkinointiviestinnän ja digitaalisten palveluiden kehittämisen avulla.

Nitron toimintaympäristön muutosvoimat kytkeytyvät yleisen teknologisen ja yhteiskunnallisen kehityksen ohella asiakasyritysten ja sidosryhmien arvoihin ja toimintaan, joissa entistä enemmän korostetaan kestävää kehitystä ja vastuullisuutta. Nitro kannustaa työntekijöitään siihen, että he huomioivat luovassa ajattelussaan, asiakasvalinnoissaan ja digitaalisten palvelujen kehitystyössään aina sen, miten lopputulokset vaikuttavat kuluttajakäyttäytymiseen. Hiltunen (2018) painottaa, että Nitrossa työskentelevien tulee tunnistaa myös vastuullisten ja eettisten valintojen merkitys yrityksen asiakkaista syntyvään mielikuvaan ja edelleen heidän asiakkaidensa saamaan asiakaskokemukseen. Opinnäytetyön vastuullisen toimintatavan jalkauttaminen, henkilöstön perehdyttäminen asiaan, koulutus ja tietoiskut ovat keskeisiä henkilöstön tietoisuuden lisäämisessä. Nitron kannalta kyse on sen asiakkaan omaan strategiaan pohjautuvasta yksilöllisestä toiminnasta, joka vaatii joka kerta erilaisia panostuksia ja aikaa.

Odotukset vastuullisesta ja eettisestä toiminnasta sekä näiden sertifiomisesta tulevat myös yrityksen suurilta asiakkailta, kuten Telialta (aiemmin Sonera), jonka online-kehityksen kumppanina Nitro on ollut vuodesta 2013 lähtien. Telia on sertifioinut oman vastuullisuutensa kansainvälisen EcoVadiksen kanssa, joka tarjoaa yhteisöllisen alustan yritysvastuun seuraamiseksi. (Nitro 2018.)

EcoVadiksen auditointi lisää avoimuutta ja tukee siten yrityksiä sekä niiden asiakkaita ja sidosryhmiä vastuullisiin liiketoimintakäytäntöihin. Vastuullisesti toimivan ja toimintansa sertifioiden yrityksen yhteistyökumppanit, alihankkijat sekä palvelun- ja tavarantoimittajat on auditoitava, jotta yritys voi varmistua myös niiden vastuullisesta toiminnasta osana

omaa toimintaansa. Nitro on Telian yhteistyökumppani, joten myös sen toiminnan vastuullisuuden taso selvitettiin ja dokumentoitiin vuonna 2015. EcoVadis myönsikin Nitrolle auditoinnin perusteella Silver-tason sertifiointin keväällä 2016. Tämän jälkeinen vastuullisuusaineiston sisälön jalkautuminen yrityksen päivittäiseen toimintaan on vielä osin kesken. Nitrolla on selkeä tarve jatkojalostaa kerättyä aineistoa ja viedä vastuullinen toiminta seuraavalle eli Gold-tasolle, joka on mahdollista toimialoitain parhaalle viidelle prosentille luokitelluista yrityksistä (EcoVadis 2018). Vastuullinen toiminta ja sen hyödyntäminen yrityskuvassa antavat Nitrolle kilpailuetua.

3 KEHITTÄMISTYÖN TIETOPERUSTA

Kestävästä kehityksestä ja vastuullisuudesta on vaikea löytää yksiselitteisiä määritelmiä, sillä niin monella tavalla molempia käytetään ja määritellään eri yhteyksissään. Niiden ajatellaan usein liittyvän vain ympäristöön ja ympäristötekijöiden huomioimiseen, jolloin etsitään vastauksia muun muassa seuraaviin kysymyksiin: Miten yritys, yksilö tai yhteiskunta järjestää liikenteen ja liikkumisen, energiantuotannon ja jätehuollon? Harjoitetaanko jätteiden lajittelua ja kierrätystä, vältetäänkö fossiilisten polttoainesten käyttämistä, säästetäänkö vettä ja sähköä? Miten suuri hiili- tai ympäristöjalanjälki kullakin on?

Ehkä tunnetuin kestävä kehitys (sustainable development) määritelmä on Gro Harlem Brundtlandin YK:n alaisen komission määritelmä vuodelta 1987. Kestävä kehitys kuvattiin tällöin kehityksenä, joka tyydyttää nykyiset tarpeet siten, ettei tulevilta sukupolvilta viedä mahdollisuutta tyydyttää omia tarpeitaan. (United Nations 1987.) "Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs" (United Nations 1987, 41).

Ympäristöministeriö (YM 2017) pohjaa oman määritelmänsä Brundtlandin komission työhön tarkentaen kestävä kehitys alueiksi ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyden. "Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa" (YM 2017).

Yrityksen sosiaalinen vastuu (social responsibility), jonka synonyymeinä käytetään usein myös yhteiskuntavastuuta ja vastuullisuutta on yhteydessä kestävä kehitykseen siten, että ekologisesti, inhimillisesti ja taloudellisesti kestävä toiminta sisältää myös ajatuksen vastuullisuudesta. Ristelä (2018) toteaa, että laajasti käytetyssä Euroopan komission määri-

telmässä yhteiskuntavastuussa korostuvat toiminnan vapaaehtoisuus ja oman toiminnan vaikutusten, myös kielteisten, huomioiminen. Yhteiskunnalliset ja ympäristölliset näkökulmat sisältyvät vastuullisen yrityksen strategiaan, liiketoimintaan ja sidosryhmätyöhön.

Vastuullisuuden yrity maailman tietoisuuteen nostanut Michael Porter esittää vastuullisuuden rinnalle yhteisen arvon luomista (creating shared value). Kyse on uudesta sosiaalista vastuuta ja kestävästä kehitystä syvemmälle menevästä tavasta tehdä liiketoimintaa, jossa menestyvä yritys luo taloudellista, ekologista ja sosiaalista hyvinvointia yhteisölleen. Tästä seuraa positiivinen kehä, jossa sekä yritys että yhteisö vaurastuvat kestäväällä tavalla (Porter & Kramer 2011, 11.)

Yritysten nettisivuilla ja toimintakertomuksissa vastuullisuus- ja ympäristötoimikoiden alla kerrotaan tavallisimmin ympäristön huomioimisesta, ympäristöpolitiikasta ja -sertifikaateista sekä mahdollisesti energiankäytöstä, jätteen lajittelusta ja kierrätyksestä. Kestävään kehitykseen perustuva vastuullinen liiketoiminta on kuitenkin huomattavasti laajempi kokonaisuus, kuten edellä olleista määritelmistä käy ilmi. Tämän opinnäytetyön kannalta keskeistä on tunnistaa yrityksen yhteiskuntavastuun merkitys ja sen erityispiirteet markkinoinnissa, johon liittyvät vastuullisuuden osa-alueina yrityksen eettiset periaatteet ja liiketoimintakäytännöt, vastuullinen hankintatoimi, ympäristövastuullisuus, vastuu henkilöstöstä ja yrityksen riskien hallinta. Ne ovat myös EcoVadiksen käsittelemiä teemoja.

3.1 Yrityksen vastuullisuus

Yritysten yhteiskuntavastuu tai vastuullisuus sisältää useita osa-alueita, kuten yrityksen ympäristövaikutukset, resurssien käytön, energian käytön, logistiikan, palveluiden ja tuotteiden hankinnan ja jakelun, työntekijöiden tuottavuuden sekä yrityksen maantieteellisen sijainnin (Porter & Kramer 2011, 6–8). Kestävyyden kannalta olennaisina teemoina tutkimuksissa on noussut lisäksi innovaatiot, oppiminen ja kulttuurien välinen vaihto (The Sigma Project 2001). Tyypillisesti osa-alueet ja teemat ryhmitellään kolmeen ulottuvuuteen, jotka ovat taloudellinen vastuu, ekologinen vastuu ja sosiaalinen vastuu.

Taloudellisella vastuulla tarkoitetaan, että yritys huolehtii liiketaloudellisesta kestävästä, toimii korruption vastaisesti sekä suorittaa verot ja muut yhteiskunnalliset maksunsa. Koska verovaroin tuotetaan erilaisia yhteiskunnan palveluita ja yritys hyödyntää yhteisiä luonnonvaroja, voidaan veronmaksun ajatella myös olevan korvaus siitä. (Suomen YK-liitto n.d.) Elinkeinoelämän keskusliitto (2018) vie määritelmän vielä pidemmälle todeten, että taloudellinen vastuu tarkoittaa sitä, millaisia taloudellisia vaikutuksia yrityksen toiminnasta on sen sidosryhmille, kuten omistajille, henkilöstölle, alihankkijoille ja yhteiskunnalle.

Ekologisen eli ympäristövastuun alle lukeutuvat yrityksen toimintojen ympäristövaikutusten huomioiminen sekä niiden mittaaminen ja raportointi. Yritys vastaa valmistamiensa tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutuksista koko niiden elinkaaren ajan. Ympäristökuormituksen pienentämisen tulisi olla jokaisen vastuullisesti toimivan yrityksen tavoitteena. Energiatehokkuus ja energiaa säästävän teknologian hyödyntäminen, luonnonvarojen käytön minimointi, ympäristölle haitallisten aineiden käytön välttäminen ja rajoittaminen sekä erilaiset jätteiden käsittelyt, lajittelu ja kierrättäminen ovat ympäristövastuullista toimintaa. (Suomen YK-liitto n.d.)

Yrityksen sosiaalinen vastuu viittaa sen toiminnan vaikutuksiin eri ihmisryhmille ja yhteisöille, kuten yrityksen henkilöstölle, asiakkaille, paikallisille asukkaille, alihankkijoille ja kansalaisjärjestöille (Elinkeinoelämän keskusliitto 2018). Sosiaalinen vastuu sisältää ihmisoikeuksia kunnioittavat ja oikeudenmukaiset toimintatavat, henkilöstön työskentelyolosuhteet ja erilaiset työelämän käytännöt. Erilaiset kuluttaja-asiat, kuten valmistettavien tuotteiden kuluttajaturvallisuus ja niihin liittyvä markkinointi ovat myös osa sosiaalista vastuuta. (Suomen YK-liitto n.d.)

Euroopan komissio (2018a.) ottaa toimenpideohjelmassaan esille yritysten yhteiskuntavastuun (Corporate Social Responsibility – CSR) niiden yritysten yhteydessä, jotka kantavat vastuuta omasta yhteiskunnallisesta vaikutuksestaan. Euroopan komissio uskoo, että yritysten yhteiskuntavastuu on tärkeää EU:n yritysten ja EU:n talouden kestävyuden, kilpailukyvyn ja innovoinnin kannalta. Se tuo kustannussäästöjä ja etuja yritysten riskienhallintaan, pääomien hankintaan, asiakassuhteisiin ja henkilöstöhallintoon.

Yritysten yhteiskuntavastuu tarkoittaa Euroopan komission (2018a) mukaan vastuullisuutta omista vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan. Komission näkemys on, että yhteiskuntavastuu on ensisijaisesti yritysveitoista ja viranomaisten roolina on tukea yritysten toimintaa poliittisten toimenpiteiden avulla ja tarvittaessa täydentävällä ja järkevällä sääntelyllä. Yritykset toimivat vastuullisesti, kun ne noudattavat lakeja ja asetuksia sekä integroivat sosiaaliset, ympäristölliset, eettiset, ihmisoikeudelliset ja asiakkaisiin liittyvät tekijät ja huolenaiheet (concerns) omaan liiketoimintastrategiaansa ja toimintaansa. (Euroopan komissio 2018a.)

Euroopan komissio (2018a.) perustelee CSR:n tärkeyttä kolmen eri tahon lisääntyvillä hyödyillä. Yritysten yhteiskuntavastuu antaa siihen sitoutuville yrityksille merkittäviä etuja riskienhallinnassa, kustannussäästöissä, pääoman saannissa, asiakassuhteissa, henkilöstöjohtamisessa ja innovointikyvyssä. Yritysten yhteiskuntavastuullisuuden kasvu ja aiempaa kestävämpi ja innovatiivisempi toiminta edistävät myös koko EU:n kestävämpää taloutta. CSR tarjoaa myös useita arvoja, joiden varaan voimme rakentaa yhteenkuuluvampaa yhteiskuntaa. Se luo samalla hyvän perus-

tan siirtymisessä kestävämpään talousjärjestelmään. (Euroopan komissio 2018a.)

Euroopan komissio edistää toimenpideohjelmallaan yritysten yhteiskuntavastuuta Euroopassa ja kannustaa yrityksiä noudattamaan kansainvälisiä suosituksia, ohjeita ja periaatteita. EU:n vastuullisuutta käsittelevä toimenpideohjelma sisältää kahdeksan erillistä toimenpidettä, joista ensimmäisessä korostetaan yritysten yhteiskuntavastuullisuuden (CSR) näkyvyyttä ja hyvien käytäntöjen jakamista. Toinen perustuu liiketoiminnan luotettavuuden tason parantamiseen ja seuraamiseen. Lähtökohtana on, että yritysten itsesääntelyn lisäksi tulee yhteisen sääntelyn prosesseja parantaa Euroopassa, mikä onkin kolmas toimenpidealue. Tähän liittyen vahvistetaan markkinoiden tarjoamia palkkioita yhteiskuntavastuullisesti toimivalle yritykselle (neljäs toimenpide). Viides ja kuudes toimenpide käsittelevät tiedolla ohjaamista siten, että viidennessä edistetään yritysten sosiaalisen ja ympäristöllisen tiedon avoimuutta ja kuudennessa puolestaan yritysten yhteiskuntavastuullisuus integroidaan koulutukseen, ammatilliseen harjoitteluun ja tutkimukseen. Viimeisissä toimenpiteissä korostetaan CSR-ohjelmien yhteismitallisuutta. Jokaisen eurooppalaisen maan tulee luoda omat kansalliset CSR-periaatteet ja toimenpideohjelmat (seitsemäs toimenpide), jotka ovat suhteessa globaalien CSR-lähestymistapojen kanssa (kahdeksas toimenpide). (Euroopan komissio 2018a.)

Kansainvälisesti toimivat eri alojen suuret yritykset (esimerkiksi Isover Saint Gobain 2018; Kemira 2018; Toyota 2018), ottavat yhä vakavammin kestävyden ja vastuullisuuden. Yrityskuvalle, yrityksen maineelle ja brändille on erityisen tärkeää, että toiminta on läpinäkyvää, lakeihin perustuvaa ja eettisen tarkastelun kestävä. Lehti (2018, 12) kiteyttääkin, että ”vastuullisuus on ennen kaikkea hyvää bisnestä”, sillä kuluttajien mielessä vastuullisuus yhdistyy laatuun. Palveluiden ja tuotteiden laatu ja hinta eivät yksin riitä, sillä kuluttaminen kietoutuu yhä vahvemmin kuluttajien identiteettiin ja arvoihin (Degerman 2017; Saikkonen 2017).

Sosiaalisen median aseman ja merkityksen vahvistuttua asiakkaiden ja suuren yleisön mielikuvan luojana, yritys ei saa jäädä kiinni epäeettisestä toiminnasta tai lakien ja asetusten noudattamatta jättämisestä. Suositeltava tapa yrityksen vastuullisuuden ja eettisesti korkean tason varmistamiseen on kaikkiin liiketoiminnan osa-alueisiin ulottuvan sertifioidun vastuullisuusohjelman rakentaminen.

Telia Finland Oyj on erinomainen esimerkki yrityksestä, joka kuvaa vastuullisuuttaan avoimesti ja laaja-alaisesti nettisivustollaan otsikolla ”Vastuullisuus osana arkeamme.” Ympäristövastuun lisäksi sivustolta löytyvät kattavat alisivut yrityksen vastuusta yhteiskunnassa sekä vastuusta työntekijöistä. Vastuullisuustyötä ohjaavina tekijöinä Telia mainitsee asiakkaiden odotukset ja vaatimukset, lainsäädännön sekä konsernin itse asettamat strategiat, tavoitteet ja politiikan. Telia kertoo panostavansa erityi-

sesti korruptionvastaisuuteen, vastuullisiin hankintoihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen, sananvapauden ylläpitoon sekä asiakkaan yksityisyyden kunnioittamiseen ja ympäristövastuuseen. (Telia Finland Oyj 2018.)

3.2 Markkinoinnin vastuullisuus

Markkinoinnin ja mainostamisen mielletään nopeasti ajateltuna olevan monin tavoin ristiriidassa vastuullisen ja kestävänsä toiminnan kanssa. Siinä missä toisen perusajurina pidetään kulutusta, pyrkii toinen siihen, että ihmiset voivat täyttää perustarpeensa ja nauttia elämästään siten, että tämä mahdollistuu myös tuleville sukupolville. Tilanne ei ole kuitenkaan näin yksioikoinen; väittäähän yhä suurempi joukko yrityksiä sitoutuvansa kestävyteen. Nykyisin halutaankin vastakkainasettelun sijaan ymmärtää paremmin markkinoinnin ja kestävyysden vastavuoroista suhdetta, sillä kestävyys on tulevaisuuden markkinointia olennaisesti muovaava trendi. (Jones, Clarke-Hill, Comfort & Hillier 2008, 123–130.)

Markkinoinnin ja vastuullisuuden vuoropuhelu ei ole uusi asia. Jo vuosina 2001–2006 Iso-Britanniassa toteutettiin tutkimusperustainen Sigma-projekti, jonka tarkoituksena oli tunnistaa kestävänsä kehityksen elementit. Tavoitteena oli tunnistaa yritysten kestävänsä kehityksen kannalta olennaiset mekanismit ja välineet sekä määritellä tietoperustaan ja välineisiin liittyvät kehittämiskohteet. (The Sigma Project 2001.) Projektin tuotoksena syntyi kestävänsä kehityksen ohjeisto, materiaalipankki, tutkimusmateriaalia ja esimerkkejä (case studies) ohjeiston soveltamisesta käytäntöön. Materiaalipankin kolmestatoista työkalusta yksi käsittelee markkinointia ja kestävyttä (Marketing and Sustainability Tool). Yhä ajankohtaisen oppaan tavoitteena oli, että molempien alojen (markkinoinnin ja kestävyysden) toimijat jakavat osaamistaan tavalla, joka mahdollistaa kestävien markkinointistrategioiden onnistuneen kehittämisen. (The Sigma Project n.d.)

Kestävyysden sitoutunut yritys voi kehittää markkinointinsa vastuullisuutta neljän työvaiheen prosessina: työskentelyn käynnistäminen, markkinoiden ymmärtäminen, nykyisten tuotteiden ja palveluiden kestävyysden arviointi (auditointi) sekä vaihtoehtoisten toimintamallien kehittäminen. (The Sigma Project n.d.)

Työskentelyn käynnistämävaiheessa on hyvä tunnistaa, että markkinointi ja vastuullisuus ovat omia erityisalojaan omine käsitteineen. Yrityksen tulee arvioida, millä alueilla ovat sen vahvuudet ja missä puolestaan lisätieto ja -osaaminen ovat tarpeen. Toisessa vaiheessa luodaan ymmärrys siitä, millaisia vastuullisuuteen ja kestävyysden liittyviä toiveita ja tarpeita yrityksen asiakkailla on. Perinteisten markkinatutkimusten ohella digitalisaatio tarjoaa nykyisin joustavia ja paljonkäytettyjä keinoja. (The Sigma Project n.d.)

Kolmannessa vaiheessa arvioidaan miten nykyiset toimintamallit sekä tarjottavat tuotteet ja palvelut tukevat kestävyyttä. Tämän perusteella tarkentuvat yrityksen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat (SWOT), jotka ohjaavat neljännen vaiheen konkreettisia kehitystoimia ja uusia toimintamalleja. Näitä ovat esimerkiksi tuotantoprosessin muutokset, uudet entistä kestävämmät tuotteet ja palvelut sekä työolosuhteiden parantaminen. (The Sigma Project n.d.)

Vastuullisuuden ja eettisen toiminnan todentaminen kansainvälisen sertifiointiyrityksen tai -yhteisön kanssa on markkinointi- ja mainosalan yritykselle paras tapa todentaa vastuullisuutensa todellinen taso toimialan muiden yritysten joukossa. Sertifiointi antaa uskottavuutta ja henkilöstön osaamisen kasvaessa myös asiakasviestintään voidaan tuoda uudenlaisia ulottuvuuksia. Perinteisen myynnin määrän kasvattamisen sijasta voidaan vaihtoehtoisesti miettiä, miten vastuullinen liiketoiminta ja siitä viestiminen vaikuttavat asiakaskäyttäytymiseen. Voisiko yrityksen vastuullisuus ja eettisyys sekä niistä viestiminen tuoda merkittävää lisäarvoa, jonka perusteella markkinointiyritysten asiakasyritykset asiakkaineen ja kuluttajat tekevät valintansa ja hankintapäätöksensä?

3.3 Eettiset periaatteet ja liiketoimintakäytännöt

Yritysten yhteiskuntavastuu sisältää taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen vastuun, joihin kaikkiin liittyy eettisiä kysymyksiä. Etiikka terminä tulee kreikan kielen sanasta *êthos*, joka tarkoittaa ihmisen luonnetta. Filosofit ovat perinteisesti etsineet vastausta kysymykseen, miten meidän pitäisi elää, mihin meidän pitäisi pyrkiä ja minkälaisia ratkaisuja ja valintoja meidän pitäisi tehdä jokapäiväisessä toiminnassamme. Filosofissa haetaan perusteluja sille, mitä tarkoittaa ”oikein” tai ”hyvin” toimiminen tai mitä tarkoittaa ”oikeudenmukaisuus” ja ”velvollisuus”. (Pietarinen 2015.) Tästä johdettuna eettisellä käyttäytymisellä tarkoitetaan yksilön toimintaa, joka on sopuoinnussa laajassa sosiaalisessa yhteisössä yleisesti hyväksytyjen moraalienormien kanssa. Yksilön käyttäytyminen on puolestaan sidoksissa hänen päätöksentekoprosesseihinsa, jotka johtavat eettiseen (tai epäeettiseen) käyttäytymiseen ja toimintaan. (Hiekkataipale 2018, 16–17.)

Eettiset periaatteet pohjautuvat perus- ja ihmisoikeuksiin, jotka ovat yhdenvertaisesti kaikille ihmisille kuuluvia oikeuksia. Perusoikeudet on määriteltä Suomen perustuslaissa ja ihmisoikeudet on turvattu erilaisilla kansainvälisillä ihmisoikeussopimuksilla. Perustuslaissa turvataan ihmisarvon loukkaamattomuus, yksilön vapaus ja oikeudet. Perustuslaki turvaa perus- ja ihmisoikeuksien kansallisen toteutumisen. (Oikeusministeriö n.d.)

Eettiset periaatteet sekä yritysten ja yksilöiden etiikka vaihtelevat eri yhteiskunnissa, uskonnoissa ja maanosissa. Siksi onkin ymmärrettävää, että eettiset ongelmat organisaatioissa ovat tavallisia. Taustalla voivat olla oman edun tavoittelu, työtehtävien valikointi, välttely ja tekemättä jät-

täminen tai ihmissuhteisiin liittyvät ongelmat ja ristiriidat. Mikäli yritys jättää ratkaisematta eettiset ongelmansa, heikentävät ne pahimmillaan sen mainetta sekä työntekijöiden hyvinvointia ja innovatiivisuutta. (Hiek-kataipale 2018, 76.)

Suomalaisyriyten eettiset peruseriaatteen pohjautuvat kansallisen lainsäädännön ja työehtosopimusten lisäksi kansainvälisiin sopimuksiin, kuten YK:n ihmisoikeussopimukseen, ILO:n (International Labour Organization – Kansainvälinen työjärjestö) käytäntöihin, YK:n korruptionvastaisiin sopimuksiin sekä RIO:n (ympäristö- ja kehityskonferenssi Rio de Janeirossa vuonna 1992) ympäristö- ja kehitysjulistuksiin (Nitro 2018). Uusimpana on 25.5.2018 voimaan astunut EU:n tietosuoja-asetus, GDPR (General Data Protection Regulation), jonka tavoitteena on turvata yksilön oikeutta omiin tietoihinsa ja parantaa yksityisyyden suojaa. Lisäksi se yhtenäistää tietosuojasääntelyä kaikissa EU-maissa ja edistää digitaalisten sisämarkkinoiden kehittymistä. (Kaleva-konserni 2018.)

Kaikkien EU-alueella toimivien yritysten, yhteisöjen ja yhdistysten on noudatettava tietosuoja-asetusta ja huolehdittava mm. asiakasrekisterien ja muiden henkilötietoja sisältävien tiedostojen ja rekistereiden tasosta ja salassapidosta. Oleellinen seikka on EU:n alueella toimiminen riippumatta siitä, missä yrityksen kotipaikka on tai missä tietoja käsitellään. Tärkeimmät EU-kansalaiselle uutena tulleet oikeudet ovat:

1. **saada tietoa** henkilötietojen käsittelystä
2. **saada pääsy** omiin henkilötietoihin
3. pyytää virheellisten, epätarkkojen ja puutteellisten henkilötietojen **korjaamista**
4. pyytää henkilötietojen **poistamista**, jos niitä ei enää tarvita tai jos käyttö on lainvastaista
5. **vastustaa** henkilötietojen käsittelyä markkinointitarkoituksissa tai omaan erityistilanteeseen liittyen
6. pyytää henkilötietojen käsittelyn **rajoittamista** erityistapauksissa
7. saada henkilötiedot koneellisesti luettavassa muodossa ja lähettää ne toiselle rekisterinpitäjälle ("**oikeus siirtää tiedot**")
8. pyytää, että henkilöä koskevia, itseen merkittävästi vaikuttavia päätöksiä tai henkilötietoihin perustuvia päätöksiä ei tehdä yksinomaan **automaattisella tietojenkäsittelyllä** vaan että päätöksen tekee ihminen. Kansalaisella on tässä tapauksessa oikeus ilmaista kantansa ja vastustaa päätöstä. (Euroopan komissio 2018b.)

Liiketoimintakäytäntöjen eettisiin kysymyksiin sisältyvät myös esimerkiksi asiakastarjoilujen ja lahjojen rajat, korruption vastaisuus ja kansainvälisissä sopimuksissa mahdollinen lapsityövoiman käytön kieltäminen. Liiketoimintakäytännöissä ja yrityksen viestinnässä on tärkeää huomioida kohderyhmän sosiaaliset, kulttuurilliset ja kielelliset seikat sekä kuluttajien tietotaso, kokemus ja harkintakyky. (Kansainvälinen kauppakamari ICC 2011, 9.)

Henkilöstön osalta oleellisia ovat muun muassa työntekijöiden oikeudet, työolosuhteet, työsuojelu ja työturvallisuus, työterveyshuolto, tasa-arvo ja kaikenlaisen syrjinnän ja häirinnän estäminen ja ehkäiseminen. Myös EU:n tietosuojasäätö lisää osaltaan työntekijöiden oikeuksia ja turvaa henkilökohtaisten tietojen yksityisyyttä.

Eettinen ja vastuullinen toiminta nojautuu myös yrityksen strategiatyössä määriteltyihin arvoihin. Vahva arvopohja sitouttaa ja ohjaa koko henkilöstöä johtajat mukaan lukien kohti oikeita, oikeudenmukaisia ja vastuullisia toimintatapoja. Esimerkiksi Nitron eettisiin periaatteisiin ja liiketoimintakäytäntöihin sisältyviä arvoja pidetään aktiivisesti esillä päivittäisessä työskentelyssä. Nitron neljä arvoa, joita kuvataan sanalla ”MESI”, ovat muiden kunnioittaminen (M), ennakkoluulottomuus (E), sitoutuneisuus (S) ja innostava asiantuntijuus (I). (Nitro 2018.)

Merenkululaitoksen pääjohtaja Markus Mylly (Okko 2009, 8) toteaa, että vastuullinen eettisyys on päämäärä, jota kohti organisaatiot etenevät. Hän jatkaa, että eettinen ja arvojen mukainen toiminta ei lisää yksin tuoksellisuutta vaan myös henkilöstön hyvinvointia, luottamusta ja innovatiivisuutta.

3.4 Ympäristövastuullisuus

Yrityksen vastuullisesta toiminnasta puhuttaessa, nousee ympäristövastuullisuus tyyppillisesti ensimmäisenä esiin. Se on kenties ihmisille tutuin vastuullisuuden osa-alue, sillä ympäristöjärjestöt ja useat poliittiset liikkeet ovat jo vuosikymmeniä tuoneet julkisuuteen vihreitä arvoja. Ne ovat aktiivisesti puolustaneet puhdasta ja alkuperäistä luontoa sekä muuta ympäristöä.

Ympäristövastuullisuuden lisääntyminen on jatkumoa yleisen ympäristötietoisuuden yhteiskunnalliseen vahvistumiseen. On naiivia ajatella, että kaikki vastuullisuuttaan miettineet ja sen parantamiseen panostaneet yritykset olisivat tehneet sen vain korkean moraalinsa vuoksi. Kuluttajien ja yritysten asiakkaiden ympäristötietoisuus aiheuttaa paineita yrityksille valtaosassa toimialoja.

Markkinointitoimisto Dagmarin Lindén (2008) esitti ympäristötietoisuutta megatrendinä jo kymmenen vuotta sitten viitaten kansainvälisen Data-monitor-tutkimuslaitoksen The Next Step in the Ethical Consumerism Revolution -tutkimukseen. Siinä ympäristötietoisuus sisältyi Yhteenkuuluvuus-trendiin, johon liittyen kuluttajat haluavat elää epäitsestä elämää läheisissä ihmissuhteissaan ja tuntea yhteenkuuluvuutta yhteisöönsä. He pyrkivät myös huolehtimaan entistä paremmin elinympäristöstään ja toistaan. (Lindén 2008.) Kuluttajien lisääntynyt ympäristötietoisuus on nostanut vastuullisen ja eettisen kuluttamisen tämän päivän trendeiksi (Degerman 2017). Ympäristövastuullisuuden yhteydessä käytetään myös

kuluttamisen ekologisia näkökulmia painottavaa vihreää kuluttamista (Pecoraro 2016, 25).

Sitran (2017) Resurssiviisas kansalainen -kyselytutkimuksen mukaan suurin osa suomalaisista pitää toimimista ympäristöä säästämällä tärkeänä ja ympäristön puolesta toimimista kannattavana, vaikka muut eivät niin tekisikään. Ihmiset ovat hyvin tietoisia ympäristöön ja ekologiseen kestävyteen liittyvistä asioista. Arvojen ja asenteiden siirtyminen käytännön valintoihin muuttuu kuitenkin hitaasti. Koska erilaiset luopumiset, uhrautuminen ja niukkuus koetaan osaksi ekologisuutta, pitää ympäristöystävällisempien palveluiden ja tuotteiden olla nykyistä parempia ja houkuttelevampia. (Sitra 2017.) On päivänselvää, että kun ekologisemmat tuotteet ja palvelut kehittyvät, muuttuu kuluttajien käyttäytyminen nopeasti.

EU on parhaillaan säätämässä lakia, joka kieltää kertakäyttöisten muovituotteiden myymisen EU-alueella. Käytetyimpien kertakäyttötuotteiden osuuden arvioidaan olevan noin 86 prosenttia kaikesta EU:n alueen rannoille ajautuvasta roskasta. Britanniassa isot kauppaketjut vaihtoivat ympäristöjärjestön kampanjan jälkeen vuonna 2017 vapaaehtoisesti myymänsä muoviset pumpulipuikot biohajoaviin, jonka arvellaan City to Sea -järjestön mukaan vähentäneen kertakäyttöisiä muovituotteita 320 tonnia. (Frilander 2018.) Viisas yritys varautuu muutokseen hyvissä ajoin ja vapaaehtoisesti. Monessa tapauksessa uuden tuotteen tuotekehittelyyn kuluu aikaa useita vuosia ja lainsäädännön pakottaessa muuttamaan prosesseja tai tuotteisiin käytettäviä materiaaleja, yritys on helposti jo myöhässä.

Yrityksen ympäristövastuullisuuteen liittyvät mm. seuraavat asiat: veden ja energian kulutus, toiminnan päästöt, jätteet, kierrätys, työmatkojen päästöt (CO₂) ja kemikaalien käsittely. Käytännössä jokaisen yrityksen on otettava vastuulleen ainakin jätehuoltonsa hoitaminen lakisääteisellä tasolla. Jätelain perusteella jokaisessa kiinteistössä on järjestettävä jätehuolto vähintään lakisääteisellä minimitasolla. Jätelain ”tarkoituksena on ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä, varmistaa toimiva jätehuolto ja ehkäistä roskaantumista” (Jätelaki 646/2011).

Lakisääteisen minimitason lisäksi vastuullinen yritys huomioi vapaaehtoisesti jätehuollon lisäksi myös muita ympäristöön liittyviä toimintojaan. Ympäristövastuutaan laiminlyövä yritys ei ole sijoittajien ja rahoittajien näkökulmasta houkutteleva tai luottamusta herättävä. Kun asiat ovat kunnossa ja yritys toimii vastuullisesti, se edesauttaa potentiaalisten asiakkaiden, rahoittajien ja työntekijöiden hankintaa ja sitoutumista. Ympäristövastuullinen yritys mittaa ja raportoi säännöllisesti ympäristövaikutuksiaan, kuten veden ja energian kulutusta sekä toiminnan ja työmatkojen päästöjä ja sillä on selkeät tavoitteet ympäristökuormituksensa pienentämiseksi. Yritys myös vastaa valmistamansa tuotteen koko elinkaa-

ren aikaisista ympäristövaikutuksista, miettii tuotteiden kierrätettävyyttä ja pyrkii välttämään haitallisten aineiden ja kemikaalien käyttämistä. (Suomen YK-liitto n.d.)

3.5 Riskien hallinta

Riskien hallinta on yritykselle tärkeää. Yrittäjyydessä on paljon erilaisia riskejä, mutta ennakoivalla toiminnalla ja erilaisiin epäonnistumisiin varautumalla voidaan monia ongelmatilanteita välttää tai niiden seurauksia lieventää. Riskienhallinta prosessina on organisaation johdon ja henkilöstön yhdessä toteuttama johtamiseen ja toimintaan sisältyvä prosessi, jota sovelletaan kaikessa organisaation toiminnassa alkaen yrityksen strategiasta. Tavoitteena on tunnistaa ja hallita riskejä, joita toiminnassa saattaa tapahtua ja pitää ne sen suuruisina, että organisaatio kykenee kaikissa tilanteissa toimimaan. Riskienhallinnalla taataan yrityksen toiminnan jatkuvuus ja henkilöstön hyvinvointi. Tavoitteena on välttää haitallisten tapahtumien syntyminen ja niiden seurausten minimointi. (Suomen Riskienhallintayhdistys 2018a.) Riskienhallinnan prosessista on esimerkkinä Nitron kuvaus riskien hallinnan kokonaisuudesta (Kuva 1).



Kuva 1. Nitron kuvaus riskienhallinnan kokonaisprosessista (Nitro 2018).

Riskit jaetaan kolmeen erilliseen luokkaan: operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Luokittelu helpottaa riskien tunnistamista ja hallintaa, lisäksi sen avulla voidaan selvittää mihin toimintoihin ne yrityksessä vaikuttavat. Jotkin riskit voivat myös kuulua useampaan riskilajiin. (Suomen Riskienhallintayhdistys 2018b.) Riskienhallintaprosessin aluksi määritellään erilaiset sisäiset ja ulkoiset taustatiedot ja muuttujat. Aluksi riskit tunnistetaan ja arvioidaan, jonka jälkeen suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Sen jälkeen suunnitellaan, miten toimitaan vahin-

gon tapahtuessa, mitä vahingon jälkeen tapahtuu ja miten siitä toivutaan. Lopuksi tehtyjen toimenpiteiden vaikutusta seurataan ja toteutuneista riskitapahtumista pyritään myös oppimaan. (Suomen Riskienhallintayhdistys 2018c.)

Riskienhallintaprosessin avuksi ja sen käynnistämiseen on saatavissa lukuisia välineitä ja työkaluja. Erilaisten riskien vaikuttavuus ja vakavuus henkilöstölle, yritykselle, liiketoiminnalle ja ympäristölle voidaan luokitella ja kuvata esimerkiksi Suomen Riskienhallintayhdistyksen (2018b) **Riskien arviointi ja hallinta** -taulukolla, jota muun muassa Nitro käyttää (Taulukko 1).

Taulukko 1. Nitron käytössä oleva riskien arviointi ja hallinta -taulukko (Nitro 2018).

| TODENNÄKÖISYYS | VAIKUTUS Merkityksetön | Vähäinen | Kohtuullinen | Merkittävä |
|-----------------------------|---------------------------|-----------------|---------------|--------------|
| Epätodennäköinen (<25 %) | 1 Merkityksetön | 1 Merkityksetön | 2 Vähäinen | 4 Merkittävä |
| Harvoin (25–50 %) | 1 Merkityksetön | 2 Vähäinen | 3 Kohtalainen | 4 Merkittävä |
| Satunnainen (50–75 %) | 2 Vähäinen | 3 Kohtalainen | 4 Merkittävä | 5 Sietämätön |
| Useasti toistuva (>75 %) | 4 Merkittävä | 4 Merkittävä | 5 Sietämätön | 5 Sietämätön |

4 KEHITTÄMISTYÖN TAVOITE JA ETENEMINEN

Opinnäytetyö on luoteeltaan toiminnallinen kehittämistyö, jonka tavoitteena on työelämän tarpeista lähtevä kehittäminen ja hyvien käytänteiden luominen. Opinnäytetyön tekijän ja toimeksiantajan eli Nitro Group Oy:n yhteistyönä yrityksen vastuullisuutta kehitetään Sigma-projektia ja jatkuvan parantamisen -periaatetta (PDCA) soveltavana nelivaiheisena prosessina.

4.1 Tavoite ja tarkoitus

Opinnäytetyön täsmennettynä tavoitteena on luoda työelämänyhteistyökumppanina toimivalle Nitrolle itsenäisesti toimiva vastuullisen yrityksen CSR-toimintamalli, joka perustuu jatkuvan parantamisen periaatteeseen. Opinnäytetyöprosessin myötä Nitro saa uuden työkalun, joka ohjaa vastuullisuuden toteutusta osana arkista toimintaa.

Nitro on ollut TS-Yhtymän ensimmäisen yritys, joka käyttää EcoVadis, Sustainability and Corporate Social Responsibility -menetelmää yritystoiminnan vastuullisuuden arviointiin ja raportointiin. Näin ollen kehittämistyö tuo ajankohtaista kansallista ja kansainvälistä tietoa ja osaamista yri-

tysten vastuullisuudesta, sen osa-alueista ja arvioinnista Nitron lisäksi koko TS-yhtymälle.

Kehittämistyön tarkoituksena on Sigma-projektin ohjeiden mukaisesti selvittää Nitron vastuullisuuden nykyinen taso EcoVadis-alustalla, tunnistaa kehittämiskohteet ja luoda vastuullisen toiminnan seuraamisen, ylläpitämisen ja edelleen kehittämisen malli, jossa vuosikellomaisesti kuvataan kehittäminen osana Nitron päivittäistä toimintaa.

Lähtökohtana on, että vastuullinen ajattelutapa läpäisee jatkossa kaiken Nitron toiminnan henkilöstön osaamisesta ja asenteista aina asiakas- ja sidosryhmätyöskentelyyn. EcoVadis, Sustainability and Corporate Social Responsibility -menetelmä tarjoaa laajasti käytössä olevan standardin yrityksen yhteiskuntavastuusuorituksen tason arvioimiseksi (EcoVadis 2018). Vastuullisuus on kuitenkin ilmiönä yksittäistä raportointia laajempi kokonaisuus ja sen jalkauttaminen Nitron toimintakulttuuriin edellyttää, että henkilöstö kokee vastuullisuuden merkityksellisenä. Kehittämistyöni vastaa tähän tarpeeseen syventämällä yrityksen tietoisuutta vastuullisuudesta opinnäytetyön alkuosan teoreettisella perustalla.

4.2 Kehittämistyön eteneminen

Kehittämistyön käytännön toteutus jäsenyy neljänä toisiaan seuraavana työvaiheena (Kuva 2, s. 17) Sigma-projektia (The Sigma Project n.d.) ja jatkuvan parantamisen periaatetta (PDCA) soveltaen.

1. Alkutilanne ja uuden vastuullisuusaineiston valmistelu

Alkutilanteen kartoitus sisältää perehtymisen Nitron vastuullisuuden tämän hetkiseen toteutumiseen. Tietoa kerätään olemassa olevista digitaalisista dokumenteista, joita ovat EcoVadis-auditoinnin vuoden 2016 materiaalit, Nitrossa vuoden 2016 jälkeen tuotettu vastuullisuusaineisto sekä TS-Yhtymän vastuullisuutta käsittelevät ohjeet ja aineistot. Dokumentoitua aineistoa täydentävät kehittämistyön tekijän ja Nitron asiantuntijoiden nykyisiä toimintamalleja ja -käytäntöjä tarkentavat keskustelut.

Seuraava työvaihe sisältää EcoVadikselle vuonna 2018 toimitettavan vastuullisuusaineiston valmistelun ja viemisen EcoVadis-järjestelmän sähköiselle alustalle. Tässä yhteydessä Nitron vastuullisuutta kuvaavat dokumentit päivitetään, uusia kerätään ja muokataan EcoVadis-järjestelmän ohjeiden mukaisesti. Aineiston vieminen järjestelmään edellyttää myös auditoinnissa esitettyihin kysymyksiin vastaamisen. Aineiston valmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota EcoVadis-järjestelmän vuoden 2016 palautteeseen.

2. Kehittämiskohteiden nimeäminen

Kehittämisen prosessin toisessa vaiheessa Nitron kehittämiskohteet ja niiden prioriteetit määritellään yhdessä Nitron asiantuntijoiden kanssa EcoVadis-auditoinnista kesällä 2018 saatavan palautteen perusteella.

3. Uuden CSR-toimintamallin luominen

Edellisen vaiheen kehittämiskohteet ja prioriteetit ohjaavat Nitrolle soveltuvan ja vastuullisuutta ohjaavan toimintamallin ja siihen sisältyvän työkalun kehittämistä. Tavoitteena on luoda Nitron vuosisuunnitteluun integroitava työkalu, joka ohjaa Nitron HR-ryhmän toimintaa vastuullisuuden parantamisessa ja jalkauttamisessa. Uuden työkalun tulee perustua jatkuvan parantamisen periaatteeseen ja sopia yhteen yrityksen muiden toimintamallien ja työtapojen kanssa.

4. Uuden CSR-toimintamallin jalkautus ja jatkuva kehittäminen

Uusi vastuullisuuden CSR-toimintamalli ja työkalu jalkautetaan Nitron liiketoimintaan ja arkisiin työskentelytapoihin. Tavoitteena on, että vastuullisuudesta muodostuu yrityksen luontainen toimintamalli, eikä erillinen tapahtuma tai yksittäinen kokous. Jatkuva kehittäminen edellyttää, että Nitro asettaa myös tulevaisuudessa itselleen sopivia, riittävän kunnianhimoisia, mutta saavutettavissa olevia tavoitteita vastuullisuuden edelleen kehittämiseksi.



Kuva 2. Kehittämistyön vaiheet.

4.3 Menetelmänä EcoVadis-järjestelmä

Kehittämistyön sisältöä ohjaa EcoVadis, Sustainability and Corporate Social Responsibility -järjestelmä, joka on laajasti käytössä oleva kansainvälinen standardi erilaisten organisaatioiden, kuten yritysten ja yleishyödyllisten toimijoiden yhteiskuntavastuun arvioimiseksi. Vastuullisuuden tasoa arvioidaan neljällä osa-alueella, joita ovat liiketoiminnan vastuullisuus ja eettiset toimintatavat, kestävät hankinnat, yrityksen ympäristövastuu

sekä henkilöstön työolosuhteet ja ihmisoikeudet. Yrityksen kokonaisvastuullisuuden taso muodostuu osa-alueiden yhteenlasketusta suoriutumuksesta ja sitä verrataan aina muihin saman toimialan organisaatioihin. (EcoVadis 2018.)

Vuonna 2018 EcoVadiksen Gold-taso myönnetään parhaille noin 5 % hyväksytysti luokitelluista yrityksistä, pisteille välillä 62–100. Silver-tason luokitus myönnetään sen jälkeen parhaille noin 30 % yrityksistä, pisteille välillä 46–61. Bronze-tason pisteraja on välillä 37–45 ja se myönnetään lopuille noin 65 % hyväksytysti luokitelluista yrityksistä. Alle 37 pistettä saaneelle yritykselle ei EcoVadis-sertifikaattia myönnetä, sen estää myös tulos, jossa jokin EcoVadiksen määrittelemistä neljästä osa-alueesta jää alle 25 pisteen. (EcoVadis 2018.) Toiminnan vastuullisuus paranee käytännössä jatkuvasti jokaisen toimialan yrityksissä. Koska vain kunkin toimialan parhaat yritykset voivat saada korkeimpien luokitusten sertifioinnin, nousevat pisterajat eri luokituksissa jatkuvasti.

EcoVadis-järjestelmä tuottaa yritykselle tietoa vastuullisuustoiminnan vahvuuksista, kehityskohteista ja parannustoimenpidesuosituksista. Kehityskohteet luokitellaan tärkeyden perusteella kolmen tasoon, jotka ovat alhainen, keskimääräinen ja tärkeä/ kriittinen.

5 KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS

Nitron vastuullisuusohjelman kehittämisprojekti käynnistyi helmikuussa 2018, jolloin Nitron toimitusjohtajan kanssa aiheeksi rajattiin yrityksen vastuullisuus- ja eettisyystoiminta. Huhtikuussa 2018 allekirjoitettiin kirjallinen yhteistyösopimus, jossa Nitron pitkäntähtäimen päämääräksi tarkentui eteneminen vastuullisuus ja eettisyystoiminnassa siten, että yritys saavuttaa EcoVadis-järjestelmän Gold-tason, johon pääsee vain prosentti maailman yrityksistä. Kehittämisprosessin aikaista yhteistyötä tarkennettiin siten, että työ kattaa EcoVadis-raportointimateriaalin valmistelun ohella raportista saatavien tulosten ja kehittämiskohteiden jalkauttamisen asiakastyöskentelyyn, oman henkilöstön asenteisiin ja toimintaan sekä koko toimitusketjun sidosryhmien käyttöön. Samalla sovittiin, että kehittämistyön puitteissa luodaan jatkuvan parantamisen periaatteen mukainen työkalu, jolla Nitro ylläpitää ja kehittää vastuullisuus- ja eettisyystoimintaansa kehittämistyön jälkeen.

5.1 Alkutilanne ja vastuullisuusaineiston valmistelu

Projektin käytännön toteutus alkoi perehtymällä Nitron vastuullisuuden nykytilaan, jonka pohjalta valmisteltiin EcoVadis-järjestelmään kesällä 2018 jätettävä vastuullisuusaineisto. Nitro aloitti vastuullisuustasonsa selvittämisen sekä vastuullisuus- ja eettisyystoimintansa edistämisen ke-

väällä 2015 yhteistyössä EcoVadis-järjestelmän kanssa. Vastuullisuusaineiston laatimiseen osallistuivat Nitron toimitusjohtaja ja työsuojeluvaltuutettu. Nitro sai tuolloin EcoVadis-järjestelmässä kokonaisvastuullisuudesta 51/100 pistettä, mikä oikeutti Silver-tason sertifikaattiin.

Vastuullisuuden alkutilanteen ja uuden aineiston rungon muodostivat Nitrossa vuonna 2015 kerätty ja vuonna 2016 täydennetty EcoVadis-järjestelmän kattava vastuullisuusaineisto ja palauteraportti sekä vuosina 2016–2018 laaditut uudet ja päivitettyt vastuullisuutta kuvaavat dokumentit ja ohjeistukset. Vuoden 2016 sertifiointin yhteydessä saadussa palauteraportissa mainitut parannusehdotukset analysoitiin keväällä 2018 ja uudet aineistot valmistettiin ne huomioiden (taulukko 2, s. 20).

Vuonna 2016 saaduista parannusehdotuksista valtaosa liittyi henkilöstön työskentelytapoihin, työolosuhteisiin tai turvallisuuteen liittyviin dokumentteihin. Käytännöt tai dokumentit lahjojen vastaanottamisesta, syrjinnänestomenetelmät ja -suunnitelmat sekä ympäristövaikutusten arviointi henkilöstön matkustamisessa ja matkustusvälineiden valinnassa olivat puutteellisia. EcoVadis huomautti myös riskienhallintajärjestelmän puutumisesta.

Suurin osa aiemmista dokumenteista oli Nitrossa itse valmistettuja sekä omaa tarvetta ja käyttöä varten tehtyjä aineistoja, jotka todensivat aidosti Nitron olemassa olevaa tilannetta. Aineisto oli tallennettu digitaaliseen muotoon Nitron ja TS-Yhtymän palvelimille, jolloin niiden tietoturva ja varmuuskopioinnit hoituivat TS-Yhtymän käytäntöjen mukaisesti.

Kehittämiprojektin alkuvaihe sisälsi myös perehtymisen Nitron nykyisiin toimintamalleihin, jotka olivat osittain dokumentoimattomia arkisia käytäntöjä. Opinnäytetyöntekijä selvitti näitä keskustellen vapaamuotoisesti Nitron henkilöstön kanssa ja seurasi heidän toimintaansa, sillä Nitron ja sen kiinteistöjen käytänteet eivät olleet hänelle entuudestaan tuttuja.

Opinnäytetyöntekijä kokosi ja analysoi olemassa olevan vastuullisuusaineiston, jota käsiteltiin edelleen keväällä 2018 Nitron työryhmissä EcoVadis-järjestelmän mukaisesti. Näin EcoVadis-järjestelmään toimitettavaa vastuullisuusaineistoa valmistelivat kunkin osa-alueen vastuuhenkilöt. Esimerkiksi Riskien hallinta -taulukon vahinkoriskit-osio ja kaikki työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä kiinteistöön ja pelastautumiseen liittyvät aineistot käsiteltiin ja uudistettiin yhdessä Nitron työsuojeluvaltuutetun kanssa.

Tärkeä huomio uutta vastuullisuusaineistoa kerätessä oli Nitron toiminta osana TS-Yhtymää. Mikäli TS-Yhtymästä oli saatavissa ohjeistuksia ja toimintamalleja, noudatettiin niitä aina ensisijaisesti ja ne kumosivat mahdolliset Nitron omat ohjeet ja käytännöt.

Taulukko 2. EcoVadiksen järjestelmään vuonna 2018 tallennetut Nitron vastuullisuusdokumentit.

| Nitron vastuullisuusdokumentit 2018 | |
|--|---|
| Liiketoiminnan vastuullisuus ja eettinen toiminta | Perehdytysopas |
| | Riskien hallinta |
| | Nitron tietosuojaseloste GDPR 2018 |
| | Nitron rekisteriseloste GDPR 2018 |
| | Tietojenkäsittelysopimus GDPR 2018 |
| | Nitro Group_Supplier Code of Conduct 2018 |
| | Alihankkijasopimuksen lauseke 2018 |
| Kestävät hankinnat | Ympäristönäkökohdat 2018 |
| Yrityksen ympäristövastuu | Jätteiden lajittelu 2018 |
| Henkilöstön työolosuhteet ja ihmisoi-keudet | Pelastautumisohje 2018 |
| | Työtyytyväisyyskysely 2017 |
| | Toimihenkilöt TES Grafinet 2018 |
| | Työterveyshuollon toimintasuunnitelma |
| | TS-Yhtymä konsernin matkustussääntö |

5.1.1 Liiketoiminnan vastuullisuus ja eettiset toimintatavat

Nitrolla oli markkinointitoimiston perustarpeisiin nähden kattava vastuullisuusaineisto, joka kuvasi vastuullisuutta sekä kokonaisuutena että osaluonnittain. Liiketoiminnan kokonaisvastuullisuutta ja eettisiä toimintatapoja kuvattiin muun muassa työntekijän perehtymisen oppaassa ja riskienhallinta-analyseissa. Perehdyttäjän- ja perehdytettävän uuden työntekijän oppaassa kuvattiin perusteellisesti kaikki toimenpiteet ennen työntekijän ensimmäistä työpäivää, varsinaisen perehdytyksen käynnistäminen, ensimmäisen ja toisen työpäivän aikataulusuunnitelma, työn tueksi hankittavien välineiden erittely, työskentelytilat, käytettävät ohjelmat ja palvelut sekä Nitron ylpeydenaiheet ja markkinoinnin historia erilaisin esimerkein. Lopuksi perehdytysohjeessa mainittiin yleiset työsuhteeseen liittyvät käytännöt ja perehdytykseen osallistuvat vastuu- ja muut henkilöt.

Nitron riskienhallintajärjestelmä sisälsi erikseen operatiivisten, taloudellisten ja vahinkoriskien arviointitaulukot. Taulukon ohjeiden mukaan operatiiviset riskit olivat suurelta osin ihmisten aiheuttamia tai ulkopuolisia tapahtumia, joihin ei voi itse vaikuttaa. Taloudellisia riskejä voitiin sen sijaan ottaa myös tietoisesti ja harkiten organisaation strategisten ja mui-

den tavoitteiden saavuttamiseksi, kuten ajan ja vaivan säästämiseksi tai taloudellisen menestyksen ja palvelutavoitteen saavuttamiseksi. Tunnistetut liiketoimintamahdollisuudet sisältävät myös riskin ”mahdollisuutta ei kyetä hyödyntämään” esimerkiksi silloin, kun strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi otetaan riski, jotta erilaisia mahdollisuuksia saataisiin hyödynnetyksi. Taloudelliset riskit liittyvät muun muassa sopimukseen, liiketoimintaan ja lainsäädäntöön. Vahinkoriskit ovat sen sijaan ihmisten aiheuttamia organisaation sisäisiä tai ulkopuolisten aiheuttamia fyysisiä riskejä, joihin on mahdollista vaikuttaa ja varautua ja sitä kautta myös suojautua.

EU:n tietosuojasäädös GDPR edellytti uusien aineistojen valmistamista ja Nitron valmistettiin keväällä 2018 kolme uutta dokumenttia, jotka olivat yrityksen tietosuojaseloste, rekisteriseloste ja tietojenkäsittelysopimus. Nitron tietosuojaselosteessa todetaan, että kyseessä on henkilötietolain (523/99) 10 ja 24 §:n mukainen tietosuojaseloste, jossa eritellään rekisterinpitäjä, yhteyshenkilö, rekisterin nimi, henkilötietojen käsittelyn tarkoitus, rekisterin tietosisältö, rekisterin säännönmukaiset tietolähteet, rekisterin tietojen säännönmukaiset luovutukset, rekisterin suojauksen periaatteet, rekisteröidyn henkilön tarkastusoikeus ja oikeus vaatia tiedon korjaamista sekä rekisteröidyn henkilön muut henkilötietojen käsittelyyn liittyvät oikeudet.

Rekisteriseloste on laadittu henkilötietolain (523/99) 10 §:n mukaisesti ja se sisältää tiedot rekisterinpitäjästä, yhteyshenkilöstä rekisteriä koskevissa asioissa, rekisterin nimestä, henkilötietojen käsittelyn tarkoituksesta, rekisterin tietosisällöstä ja säännönmukaisista tietolähteistä, rekisterin tietojen luovutuksesta ja suojauksen periaatteista sekä rekisteröidyn henkilön oikeuksista.

Tietojenkäsittelysopimus koskee henkilötietojen käsittelyä. Se tehdään ja allekirjoitetaan osana Nitron ja toimittajan välistä palvelusopimusta. Sopimuksen tarkoituksena on sopia asiakkaan henkilötietojen tietosuojasta ja tietoturvasta toimittajan palveluissa. Sopimusliite muodostaa osapuolten välille EU:n yleisen tietosuojasäädöksen (679/2016) mukaisen kirjallisen sopimuksen henkilötietojen käsittelystä.

5.1.2 Kestävät hankinnat

EcoVadis-järjestelmän vuoden 2016 aineisto sisälsi toimintaohjeistuksen Nitron yhteistyökumppaneille. Siinä kerrottiin Nitron toimintatavoista, joita edellytettiin myös kaikilta yhteistyökumppaneilta, kuten tavarantoimittajat sekä näiden alihankkijat. Toimintaohjeistus käsitteli ihmisoikeuksiin, työntekijöiden oikeuksiin, työsuojeluun ja turvallisuuteen, korruption vastaisuuteen ja ympäristövastuullisuuteen liittyviä periaatteita. Nitron ja sen yhteistyökumppanin tuli hyväksyä toimintaohjeistuksen kaikki käytännöt ennen yhteistyön aloittamista.

Hankintatoimen vastuullisuutta vahvistettiin alihankkijasopimuksen uudella lausekkeella, jota käytetään palvelun tai tavarantoimittajan kanssa tehtävän sopimuksen allekirjoitettavana liitteenä. Dokumentissa määritellään tiivistetysti Nitron omassa vastuullisuus- ja eettisyysohjelmassaan noudattamat periaatteet, joihin myös toimittajan on sitouduttava. Toimittajan on myös sitouduttava lakien mukaiseen toimintaan. Lisäksi toimittaja sitoutuu viivytyksettä ilmoittamaan asiakkaalle, mikäli se haluaa muuttaa antamiaan vakuutuksia. Jos toimittaja rikkoo sopimuksen yhteydessä antamia vakuutuksia tai ei noudata toimintatapojen mukaisia peruseriaatteita, on asiakkaalla oikeus päättää tehty puitesopimus. Sopimuskumppaneilta edellytettävä eettisen toiminnan perustaso on myös määritelty.

5.1.3 Yrityksen ympäristövastuu

Yrityksen ympäristövastuu sisältyi ympäristönäkökohtien toteutumisen ja vaikutusten analyysiin sekä jätteiden lajittelu- ja kierrätysohjeisiin. Nitron ympäristönäkökohdat oli dokumentoitu ja analysoitu vuonna 2015 taulukkomuotoisesti, jolloin eri ympäristötekijät luokiteltiin todennäköisyyden ja vaikutusten perusteella. Todennäköisyys luokiteltiin neljään tasoon: epätodennäköinen, harvoin esiintyvä, satunnainen tai useasti toistuva. Ympäristövaikutuksen vakavuus arvioitiin myös neljän merkitystä kuvaavan luokan perusteella, jotka olivat merkityksetön, vähäinen, kohutuullinen tai merkittävä.

Ympäristönäkökohtien analyysi toteutui vuosikellomaisesti käynnistysten Nitron toimipisteiden toiminta-alueiden ympäristönäkökohtien tunnistamisella ja kartoittamisella. Tätä seurasi ympäristövaikutusten arviointi niiden todennäköisyyden ja seurausten mukaan, joka johti edelleen toimenpidetarpeen arviointiin ja tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin. Uudelleenarvioinnin jälkeen toimintaa korjattiin tarvittaessa edelleen, kunnes ympäristövaikutusten vakavuus on riittävän alhaisella tasolla. Viimeisenä vaiheena jokainen ympäristönäkökohta siirtyi jatkuvaan seurantaan ja vuotuinen arviointiprosessi aloitettiin jälleen jatkuvan kehittämisen mallin mukaisesti ympäristönäkökohtien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Jätteiden lajittelu- ja kierrätysohjeet kuvattiin henkilöstön kirjallisessa materiaalissa hyvin seikkaperäisesti. Ohjeet sisältyivät myös uuden työntekijän perehdytysohjelmaan. Ohje käsitti toimistotyössä syntyvät eri jättejakeet ja kierrätettävät materiaalit ja se oli laadittu niin, että Helsingin ja Turun toimistot noudattavat omien kiinteistöjensä ja kaupunkiensä määräyksiä erilliskerättävien jätteiden lajittelusta ja keräystavoista. Markkinointitoimiston normaalissa työskentelyssä vaarallisia jätteitä tai kemikaaleja ei synny.

Olemassa olevan aineiston lisäksi jätehuollon sopimuskumppanien muutokset edellyttivät ohjeistuksen päivittämistä Nitron molemmissa toimi-

pisteissä, Helsingissä ja Turussa. Lisäksi molempien kiinteistöjen jätehuollon ja kierrätyksen toimintaohjeet ja käytänteet olivat uudistuneet.

5.1.4 Henkilöstön työolosuhteet ja ihmisoikeudet

Henkilöstön työolosuhteista ja ihmisoikeuksia käsiteltiin henkilöstön perehdytys- ja työterveysohjeistojen lisäksi henkilöstön pelastautumisohjeessa, jossa eriteltiin tarvittavat ohjeet erilaisten hätätilanteiden varalle. Ensimmäisenä oli toimintaohje yleisen vaaramerkin varalta ja sen jälkeen hätäilmoitusohjeet erilaisten vahinkojen sekä onnettomuuksien varalle. Toimintaohjeet mahdollisessa tapaturma- ja sairaskohtaustilanteessa sekä tulipalotilanteessa oli kuvattu perusteellisesti. Lopuksi pelastautumisohjeessa oli poistumisohjeet, mikäli kiinteistö tai osa siitä jouduttaisiin evakuoimaan tulipalon tai muun syyn vuoksi. Liiketoiminnan luonteesta johtuen markkinointiala ei sisällä merkittäviä työtapaturmariskejä eikä työskentelyssä käytetä teollisuuslaitteita tai terveydelle vaarallisia kemikaaleja ja muita aineita. Näin ollen tätä käsittelevä aineisto oli vähäistä

Vuodenvaihteessa 2017–2018 Nitrossa tehtiin vuotuinen henkilöstön työtyytyväisyyskysely, joka on osa henkilöstön työtapojen ja -olosuhteiden sekä työhyvinvoinnin tason mittaamista. Kyselyn keskiössä ovat suhde muuhun työryhmään ja Nitron henkilöstöön, näkemys esimiesten toiminnasta sekä henkilöstön omaan motivaatioon ja sitoutumiseen liittyvät asiat. Henkilöstön työtyytyväisyyskysely liitettiin EcoVadis-järjestelmän uuteen aineistoon. Samoin Nitron henkilöstönsä soveltama Medialiiton ja Teollisuusliiton sekä Viestintäalan toimihenkilöt Grafinet ry:n välinen marraskuussa 2017 päivitetty vuosien 2018–2021 työehtosopimus (Viestintäalan toimihenkilöt Grafinet ry 2018) liitettiin uuteen aineistoon.

Uutta aineistoa edusti myös Työterveyshuollon toimintasuunnitelma, jonka oli valmistellut Nitron työterveysyhteistyökumppani Mehiläinen. Yhteistyösuunnitelma oli laadittu yhteisesti kaikille Mehiläisten työterveyspalveluja käyttäville TS-Yhtymän yhtiöille. Suunnitelma kuvasi sopimuksen mukaista työterveystoimintaa, työterveyshuollon yleisiä tavoitteita, yhteistyön laajuutta ja tavoitteita sekä todettuja työterveystarpeita. Jatkuvan toiminnan sisältö jakautui kahdeksaan osa-alueeseen, joita olivat työpaikkaselvitys, ensiapuvalmiuden ylläpito ja sen selostus, neuvonta ja ohjaus, työpaikan toimintamallit työkyvyn ja työhyvinvoinnin edistämiseksi, terveystarkastukset, työhyvinvointipalvelut, työterveyspainotteinen sairaanhoito sekä toiminnan laadun ja vaikuttavuuden arviointi ja seuranta.

TS-Yhtymässä luotiin keväällä 2018 kaikkia yrityksiä koskeva konsernin matkustussääntö, joka liitettiin Nitron vastuullisuusaineistoon. Matkustussääntö selkiyttää ja yhtenäistää yhtymän henkilöstön työhön liittyviä matkustuskäytäntöjä ja varmistaa, että matkustaminen tapahtuu kokonaiskustannukset huomioon ottaen edullisimmalla tavalla. Matkan tarkoi-

tuksenmukaisuus on todennettava aina ennen matkaa ja kaikki matkusturvallisuuteen vaikuttavat tekijät on otettava huomioon.

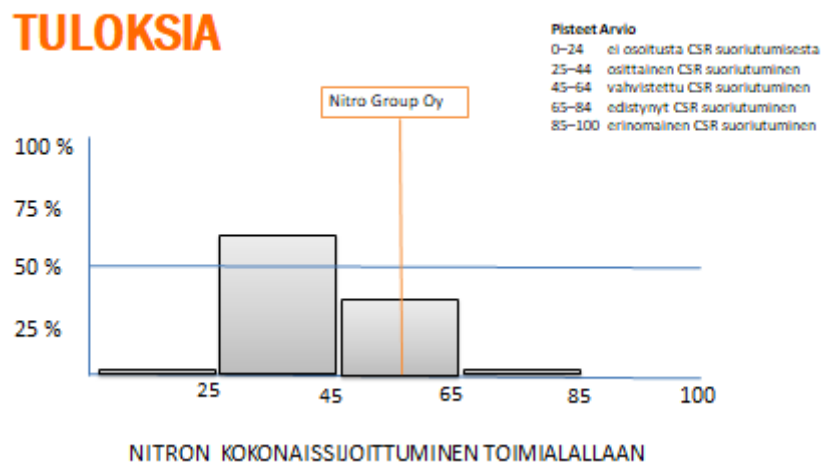
5.2 Kehittämiskohteiden nimeäminen

Edellisessä vaiheessa valmistunut aineisto siirrettiin digitaalisessa muodossa EcoVadis-järjestelmän sähköiselle alustalle kesäkuussa 2018. Samalla vastattiin kysymyksiin yrityksen vastuullisuuden toteutumisesta. EcoVadis-järjestelmä on maksullinen ja edellyttää yrityskohtaisia käyttäjätunnuksia. Näin ollen opinnäytetyöntekijä ja Nitron toimitusjohtaja siirsivät koko aineiston yhdessä järjestelmään.

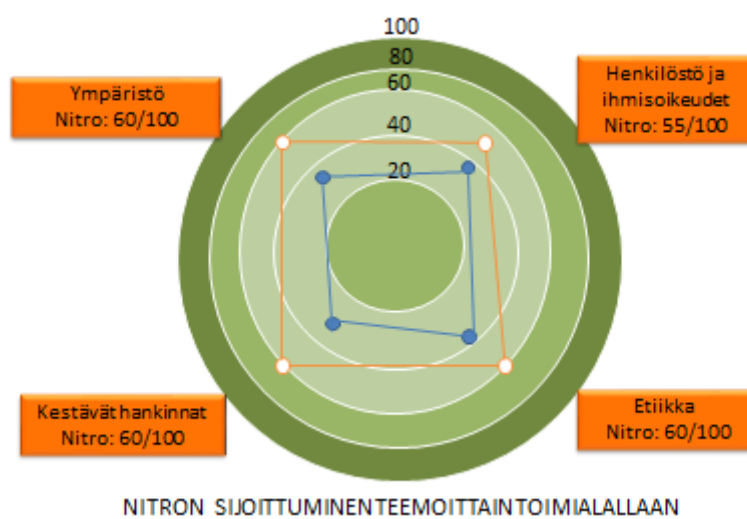
EcoVadis-järjestelmä poistaa automaattisesti siellä olevan yrityksen vanhan aineiston, joten uusi vastuullisuusaineisto syötetään alusta alkaen uudelleen. Järjestelmä tuottaa vastuullisuusarvioinnin aina ns. puhtaalta pöydältä, eivätkä edelliset arvoinnit niihin liittyvine aineistoinen vaikuta uuteen arviointiin.

EcoVadis-järjestelmä käsitteli Nitron aineistoa kaksi viikkoa ja antoi kirjallisen palautteensa järjestelmän tulosraporttina heinäkuussa 2018. Tulosraportissa Nitron suoriutumista verrattiin omaan toimialaan ja arvioitiin sekä kokonaisuutena että osa-alueittain. Palautteessa käsiteltiin havaittuja vahvuuksia ja kehityskohteita sekä annettiin parannustoimenpidesuosituksia.

Nitro sai kaikkiaan 55/100 pistettä, jolla se säilytti EcoVadis-järjestelmän Silver-tason sertifikaatin (Kuva 3, s. 25). Vaikka Nitron vastuullisuutta kuvaava aineisto oli parantunut ja lisääntynyt merkittävästi kahdessa vuodessa, nousi sen kokonaispistemäärä vain neljä pistettä vuodesta 2016. Omalla alallaan Nitron vastuullisuus on kuitenkin alan parhaimmistoa (Kuva 4, s. 25), sillä EcoVadis-järjestelmän arvioimien mainosalan 2 143 yrityksen keskiarvo oli 41,8 pistettä. (EcoVadis 2018.)



Kuva 3. Nitron kokonaissijoittuminen markkinointialan yritysten joukossa vuonna 2018 (EcoVadis 2018).



Kuva 4. Nitron sijoittuminen vastuullisuuden eri osa-alueilla markkinointialan yritysten joukossa vuonna 2018 (EcoVadis 2018).

Nitron vastuullisuusohjelman kulmakivet muodostuvat EcoVadis-järjestelmän teemoista, joita ovat eettiset ja oikeudenmukaiset liiketoimintakäytännöt, kestävät hankinnat, ympäristö sekä henkilöstön työkäytännöt ja ihmisoikeudet. (Kuva 5, s. 26)

NITRON VASTUULLISUUSOHJELMAN KULMAKIVET



Kuva 5. Nitron vastuullisuusohjelma sisältää neljä osa-aluetta (Nitro 2018).

Lähtökohtaisesti yritys toimii vastuullisesti, kun se noudattaa lakeja ja asetuksia, maksaa veronsa ja suorittaa muut yhteiskunnalliset velvoitteensa sekä integroi sosiaaliset, ympäristölliset, eettiset, ihmisoikeudelliset ja asiakkaisiin liittyvät tekijät ja huolenaiheet omaan liiketoimintastrategiaansa ja toimintaansa. Vastuullisten liiketoimintakäytäntöjen eettisiin kysymyksiin sisältyvät esimerkiksi asiakastarjoilujen ja lahjojen rajat, korruption vastaisuus ja kansainvälisissä sopimuksissa mahdollinen lapsityövoiman käytön kieltäminen.

Hankintatoimi osa-alueena pitää sisällään ihmisoikeudet, työntekijöiden muut oikeudet, työturvallisuuden, korruption vastaisuuden ja ympäristövastuullisuuden. Tavarointa ja palveluita hankittaessa on huomioitava, että toimittaja noudattaa samoja toimintatapoja ja -periaatteita, joita Nitro noudattaa. Yrityksen ympäristövastuullisuuden liittyvät muun muassa veden ja energian kulutus, toiminnan päästöt, jätteet, kierrätys, työmatkojen päästöt (CO₂) ja kemikaalien käsittely. Työolosuhteet tarkoittavat ihmisoikeuksia kunnioittavia ja oikeudenmukaisia toimintatapoja, henkilöstön työskentelyolosuhteita ja erilaisia työelämän käytäntöjä.

Nitrolla oli EcoVadis-järjestelmän palautteen mukaan paljon vahvuuksia kaikilla vastuullisuuden osa-alueilla. Vastuullisen toiminnan peruseriaatteen ja päivittäinen toiminta olivat Nitrossa hyvällä tasolla. Asiakirjat ja toimintaohjeistukset olivat hyvässä kunnossa. Mahdollisen korruption ehkäisemiseksi hyvänä pidettiin selkeitä lahjoihin ja matkoihin liittyviä rajoja ja sääntöjä. Positiivisen maininnan saivat myös käyttöönotetut asiakastietojen suojaukseen ja yleiseen tietosuojaan liittyvät käytännöt.

Hankintojen osalta vahvuutena mainittiin kestävä hankintapolitiikka ympäristöön ja sosiaaliin tekijöihin liittyen, tavarantoimittajien toimivat ja asianmukaiset CSR-käytännöt sekä mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavien pesu- ja siivousaineiden käyttäminen. Jätehuolto, kierrä-

tys, energiansäästökoulutus ja työmatkojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen pyrkiminen oli arvioitu vahvuuksiksi. Työterveys ja -turvallisuus, henkilöstön koulutus, työehtosopimuksien periaatteiden noudattaminen ja varautuminen erilaisiin terveyteen ja turvallisuuteen liittyviin riskeihin sekä varautumissuunnitelma hätätilanteita varten arvioitiin tärkeiksi vahvuuksiksi henkilöstön osalta.

Tärkeimmät kehityskohteet liittyivät puolestaan vastuullisiin ja eettisiin toimintaperiaatteisiin, liiketoiminnan eettisten kysymysten koulutukseen ja etiikan valvontamenettelyjen auditointiin sekä eettisten kysymysten tehokkaaseen ilmoitusmenettelyyn. Nämä kuvattiin vastuullisuusaineistossa yleisellä tasolla, mutta niiden toteutumista todentavia ja tukevia dokumentteja ei EcoVadis-järjestelmään toimitetussa aineistossa ollut. Nitron oma ilmoitus tavarantoimittajien arvioinnista ympäristöllisten ja sosiaalisten kysymysten yhteydessä esimerkiksi kyselylomakkeella oli olemassa, mutta tätä tukevaa dokumentaatiota ja asiakirjoja ei ollut saatavilla. Työkäytänteet ja ihmisoikeuksiin liittyvät kysymykset, kuten työtapaturmien lukumäärä ja niiden aiheuttamat poissaolot oli raportoitu ainoastaan lukuina suorituskykymittarissa (Key Performance Indicator, KPI), mutta muissa dokumenteissa ja raporteissa ei lukuja ollut.

EcoVadis suosittelee, että Nitro ilmoittaa julkisesti, miten se noudattaa vastuullisuutta ja näihin liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä periaatteita, perusasiakirjoja, ohjeita ja käytäntöjä. Nitrolle on eduksi, että se lisää vastuullisuuteen liittyvää yhteiskunnallista aktiivisuuttaan. Tämä voi toteutua esimerkiksi virallisena yhteistyönä yleishyödyllisten toimijoiden kanssa ja sitoutumisena yhteisölliseen ympäristönsuojeluun.

5.3 Uuden CSR-toimintamallin luominen

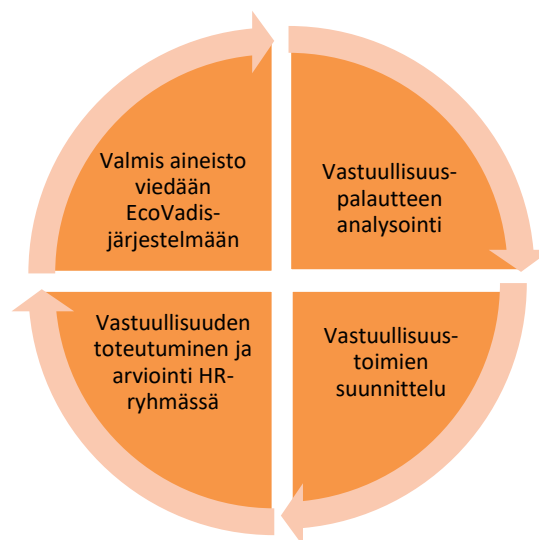
EcoVadis-järjestelmän palautteet ja kokemukset ohjasivat Nitron vastuullisuustoiminnan edelleen kehittämistä ja juurtumista arjen käytäntöihin. Vastuullisuutta voidaan ja pitää parantaa ja arvioida koko ajan. Yrity maailman toimintaympäristö elää jatkuvasti. Asiakkaiden, yhteistyökumppanien, viranomaisten ja kuluttajien odotukset muuttuvat ja uusia huomioitavia asioita syntyy. Määräaikaisten väliraportointien ja niistä saatavien palautteiden perusteella nähdään missä asioissa on edistytty ja minkälaisia uusia kehityskohteita mahdollisesti nousee esiin.

Vastuullisuustoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi Nitron HR-ryhmästä nimettiin vastuuhenkilöt vastuullisuuden kullekin osa-alueelle. HR-ryhmän osa-aluekohtaiset vastuuhenkilöt kehittävät alueensa vastuullisuutta ja ohjaavat alueensa kehitystyöryhmiä. Nitron HR-ryhmään kuuluvat johto, esimiehet, henkilöstön edustajia, luottamus- ja työsuojeluhenkilöt sekä HR-vastaava, joten vastuullisuuteen liittyvät kysymykset ovat luonteva osa ryhmän säännöllistä työskentelyä ja vastuuta. HR-ryhmä on avainasemassa vastuullisen ajattelun ja toiminnan jalkauttamisessa sekä

henkilöstön koulutukseen, perehdytykseen, käytännön työskentelytapoihin ja asenteisiin vaikuttamisessa.

Opinnäytetyön tekijä työsti EcoVadis-järjestelmän englanninkielisestä palautteesta suomenkieliset versiot, jotka käsiteltiin erillisissä palautekeskusteluissa kunkin osa-alueen vastuuhenkilöiden kanssa. Yrityksen kokonaissuoriutumisen lisäksi kunkin vastuualueen suoriutumista tarkasteltiin yksityiskohtaisesti selvittäen alueen vahvuudet, kehityskohteet prioriteetteineen ja toimenpide-ehdotukset. Keskusteluissa sovittiin myös yleisellä tasolla jatkotoimenpiteistä, joiden käytännön toteutus rajautuu ajallisesti tämän kehittämistyön ulkopuolelle.

EcoVadis-järjestelmän palautteen perusteella opinnäytetyön tekijä aloitti yrityksen vastuullisuutta edistävän CSR-toimintamallin kehittämisen. Jotta toimintamalli integroituu luontevasti Nitron muuhun toimintaan, päätettiin Nitron toimitusjohtajan kanssa rytmittää CSR-toimintamalli Nitron vuosisuunnittelun kanssa. Tavoitteena oli luoda mahdollisimman itsenäisesti toimiva järjestelmä, joka toimii kiinteänä ja olennaisena osana Nitron muuta vuosisuunnittelua. Vastuullisuuden kehittäminen ei tällöin edellytä erillisiä työryhmiä tai hankkeita. Sigma-projektin ja jatkuvan parantamisen periaatetta soveltaen opinnäytetyön tekijäideoi vuosikello-maisen ratkaisun (Kuva 6), jossa Nitron vastuullisuusohjelma jakaantuu neljään toiminnallisesti toistaan seuraavaan ajanjaksoon. Nitron toimitusjohtaja hyväksyi toimintamallin.



Kuva 6. Nitron vastuullisuusohjelman toiminnallinen eteneminen

Nitron vastuullisuusohjelman toiminnallista etenemistä kuvaava vuosikellomainen malli oli liian yleinen, jotta se olisi ohjannut riittävästi vastuullisuuden osa-alueiden kehittämiseen nimettyjen työryhmien toimintaa. Sen vuoksi opinnäytetyöntekijä jatkoi työkalun tarkentamista siten, että se jäsentää yksityiskohtaisesti vastuullisuuteen liittyviä toimenpiteitä.

Nitron vastuullisuusohjelman vuosikello avattiin nelivaiheiseksi taulukkomuotoiseksi esitykseksi, jossa siirrytään vaiheittain eteenpäin vasemmalta oikealle toimintavuoden aikana. (Kuva 7) Taulukossa kuvattiin eri vaiheissa suoritettavat kehitystoimenpiteet, vastuuhenkilö ja vaiheen aikataulu vuosisuunnittelussa. Vuosikello toimii kiinteänä osana HR-ryhmän toimintaa ja Nitron vuosisuunnittelua.

| | PLAN | DO | CHECK | ACT |
|---------------|--|---|---|---|
| Toimenpide | <ul style="list-style-type: none"> - EcoVadiksen palauteraportin analysointi - Vastuullisuutta edistävien toimenpiteiden suunnittelu organisaatiossa (raportin pohjalta) - Määritellään työryhmät ja vastuualueet | <ul style="list-style-type: none"> - Vastuullisuutta edistävien toimenpiteiden toteutus organisaatiossa ja tehdyn suunnitelman mukaisesti - Miten käytännössä vaikuttaa arjen työskentelyyn? - Mitä uutta aineistoa tarvitaan? | <ul style="list-style-type: none"> - Aineiston parannustoimenpiteet tehty - Tehtyjen toimenpiteiden arviointi - Lisätoimien määrittely | <ul style="list-style-type: none"> - Vastuullisuutta kuvaava toiminta ja ko. vuoden aineisto kaikilta osin valmiina - Aineistojen siirtäminen EcoVadiksen järjestelmään |
| Vastuuhenkilö | Pasi Hiltunen | Työryhmien vetäjät | Työryhmien vetäjät | Pasi Hiltunen |
| Aika | Elo-syyskuu | Loka-helmikuu | Maalis-huhtikuu | Touko-kesäkuu |

Kuva 7. Nitron vastuullisuusohjelman vuosikello.

Yritystoimintaa suunnitellaan ja raportoidaan yleisesti vuoden jaksoissa tilikauden ollessa tavallisesti kalenterivuosi tammikuusta joulukuuhun. Toiminnallisesti loppukesä ja alkusyksy ovat kuitenkin usein uusien hankkeiden aikaa, joten vastuullisuuden kehittämisen vuosikellon luonteva aloitusajankohta onkin loppukesä kesälomakauden jälkeen. CSR-toimintamallin ensimmäisessä vaiheessa elo-syyskuussa EcoVadikselta saatu palaute ja toimenpidesuosituksien analysointi ja parannustoimenpiteiden toteutus suunnitellaan organisaatiossa.

Toinen vaihe on vastuullisuutta edistävien toimenpiteiden toteutusta tehdyn suunnitelman mukaisesti. Ajallisesti tämä vaihe toteutetaan lokahelmikuun aikana. Vastuullisuuden osa-alueet on jaettu eri työryhmille, jotka työskentelevät parannustoimenpiteiden ohella myös muutosten viemistä käytännön työskentelyyn ja toimintaan. Mahdollisen uuden tarvittavan aineiston valmistaminen tehdään tässä vaiheessa.

Kolmannessa vaiheessa maalishuhtikuussa työryhmät esittelevät HR-ryhmässä talven aikana tekemänsä työn ja toteutusta arvioidaan yhdessä. Tällöin määritellään myös mahdolliset korjaustarpeet ja tarvittavat lisätoimet. CSR-toimintamallin viimeinen vaihe on touko-kesäkuussa. Kyseisen vuoden vastuullisuusaineisto on valmis ja toimitusjohtaja vastaa sen siirtämisestä EcoVadis-järjestelmään uutta arviointia varten. Kesän jäl-

keen siirrytään jälleen uudelleen vuosikellon ensimmäiseen ”plan”-vaiheeseen.

CSR-toimintamallin vastuullisuuden vuosikellosta, EcoVadiksen vuotuisesta palauteraportista ja kehityskohteista opinnäytetyöntekijä laati Power Point -muotoisen työkalun (liite 1). Nitron HR-ryhmä ja osa-aluekohtaiset kehitystyöryhmät käyttävät sitä vastuullisuustyön jäsentämiseen ja seurantaan.

5.4 Uuden CRS-toimintamallin jalkautus ja jatkuva kehittäminen

Nitron uusi CSR-toimintamalli lanseerattiin 20.9.2018 yrityksen sisäisessä kickoff-tilaisuudessa. Vastaava tilaisuus järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Syksyn kickoff toimii jatkossa vuotuisena vastuullisuusprojektin uuden kauden aloituspalaverina, jossa esitellään EcoVadis-järjestelmän antama uusi arvio Nitron suoriutumisesta ja siihen osallistuu koko Nitron henkilöstö Helsingistä ja Turusta. Tilaisuuteen voidaan kutsua myös ulkopuolisia eri alojen asiantuntijoita luennoimaan. Henkilöstön palaute vastuullisuusohjelman lanseerauksesta syyskuun kickoffissa oli erinomainen. Suurin osa nitrolaisista suhtautuu vastuullisuuden kehittämiseen innostuneesti, ja varsinkin nuoremmat ovat usein vastuullisuusasioissa motivoituneita ja myös yksityishenkilönä aktiivisia.

Kehitetyn CSR-toimintamallin vienti Nitron liiketoimintaan ja työskentelytapoihin tapahtuu samanaikaisesti ja limittäin prosessin etenemisen kanssa. HR-ryhmän työryhmien aloittaessa vastuullisuuden kehittämisen eri osa-alueiden nimetyille vastuuhenkilöille korostettiin erityisesti jalkautuksen merkitystä. Työryhmien tuli miettiä jokaista vastuullisuutta kehitävää toimenpidettä ja dokumenttia valmistellessaan miten asia käytännössä vaikuttaa päivittäiseen työskentelyyn ja miten toimenpide viedään henkilöstön toimintaan ja käytänteisiin. Jalkautuksen onnistuminen on erityisen tärkeä ja olennainen osa vastuullisuuden kehittämistä. Vain sisäistämällä uudet vastuullisemmat toimintatavat henkilöstö kykenee työskentelemään sovittujen pelisääntöjen mukaan, viemään käytäntöjä palvelun- ja tavarantoimittajien ja yhteistyökumppanien toimintaan, vaikuttamaan asiakasviestinnällään sidosryhmiin ja asiakkaan markkinointimateriaalien valmistamisessa myös asiakkaan toimintaan ja markkinointiviestinnän sisältöön. Tavoitteena on, että vastuullisuudesta muodostuu yrityksen luontainen toimintamalli, jolloin vastuullinen ajattelu on osa arkea.

Nitrossa on joka maanantaiaamu viikkokokous, johon osallistuu koko henkilöstö. Kokouksessa kerrataan lyhyesti edellisen viikon tärkeimmät tapahtumat ja esitellään uuden alkavan viikon työsuunnitelmat. Tilaisuudessa otetaan vastaan ja esitellään uudet työntekijät ja tiedotetaan kaikki koko henkilöstöä koskevat asiat. Suunnitelman mukaan jatkossa myös maanantaikokouksia hyödynnetään vastuullisen ajattelun ja toimintatapojen jalkauttamisessa. HR-ryhmässä nimetyt työryhmät järjestävät

säännöllisesti tietoisuuksia ja pienimuotoisia infotilaisuuksia viikkokokouksissa.

Korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen osana muuta vuosisuunnittelua jää jatkossa Nitron HR-ryhmän vastuulle. Jatkuva kehittäminen edellyttää, että Nitro asettaa myös tulevaisuudessa itselleen sopivia, riittävän kunnianhimoisia, mutta saavutettavissa olevia tavoitteita vastuullisuuden edelleen kehittämiseksi.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Työelämässä ja yrityksissä kerätään erilaista aineistoa muun muassa laatu-, ympäristö- ja vastuullisuusohjelmien perustamisvaiheissa. Liian usein ne jäävät yrityksen johdon työkaluiksi, eikä kerättyä tietoa hyödynnetä riittävästi yrityksen käytännön toiminnassa. Työntekijät eivät välttämättä ole tietoisia tai sisäistäneet yrityksen tavoitteita. Yrityksen strategia, toimintasuunnitelma ja muut yritystoiminnan keskeiset aineistot jäävät jalkauttamatta arjen toimintaan.

Kehittämistyöni tavoitteena oli kehittää Markkinointitoimisto Nitro Group Oy:lle mahdollisimman itsenäisesti toimiva jatkuvan parantamisen periaatteen mukainen vastuullisen yrityksen CSR-toimintamalli. Keskeistä uudelle toimintamallille oli aineiston hyödynnettävyys muuttuvassa toimintaympäristössä, mahdollisuus toimintamallin edelleen kehittämiseen ja sen toimiminen kiinteänä osana Nitron liiketoimintaa ja vuosisuunnittelua. Tavoitteena oli, että vastuullisuudesta muodostuu yrityksen luontainen toimintamalli, eikä erillinen määräajoin järjestettävä tapahtuma tai kokous. Vastuullisuuden jalkauttaminen arjen työskentelyyn ja henkilöstön kaikkeen toimintaan oli olennainen osa järjestelmää. Jalkautuksen onnistuminen ratkaisee suurelta osin kehittykö yrityksen vastuullisuus määrätietoisesti ja paraneeko vastuullinen toiminta myös käytännön tasolla mahdollistaen vastuullisen ajattelun viemisen vuorovaikutustilanteisiin asiakkaiden ja muiden yhteistyökumppanien kanssa.

Nitron pidemmän aikavälin tavoitteena on ollut edetä vastuullisuudessaan toimintatapoja kehittämällä EcoVadis-järjestelmän Gold-tasolle. Vuonna 2016 Nitro oli saavuttanut Silver-tason ja myös vuoden 2018 uuden arvioinnin jälkeen Nitrolle myönnettiin Silver-tason sertifikaatti. Vaikka vastuullisuusaineistoa oli parannettu ja lisätty merkittävästi vuodesta 2016, Nitron pistemäärä ei noussut kuin 4 pistettä: Asia kertoo osittain vastuullisuusohjelman jatkuvasti kiristyvistä kriteereistä ja toimialan muiden auditoitujen yritysten parantamisesta. Mikäli vastuullisuutta kehittävä yritys haluaa säilyttää aiemman tason tai parantaa suoritustaan, täytyy vastuullisuuden jatkuvaan parantamiseen panostaa määrätietoisesti. Tavoitteena ollut Gold-taso jäi Nitrolta toistaiseksi saavuttamatta,

mutta toimialallaan se sijoittuu 55 pisteellä ja Silver-tason sertifikaatilla selkeään parhaimmistoon.

Opinnäytetyön aiheeseen ja olemassa olevaan aineistoon perehtyminen alkoi helmi–maaliskuussa 2018 ja opinnäytetyösopimus allekirjoitettiin 16.4.2018. Pian sopimuksen tekemisen jälkeen selvisi, että EcoVadis odotti Nitrolta päivitettyä vastuullisuusaineistoa jo 26.6.2018 mennessä. Alkutilanteen kartoittamiseen, vanhaan aineistoon perehtymiseen ja sen kehittämiseen sekä kokonaan uuden aineiston valmistamiseen jäi aikaa vain reilu pari kuukautta. Uuden aineiston työstämisestä vastasi myös melko pieni työryhmä. Aineiston luovutusvaiheessa olikin jo tiedossa, ettei kaikkea tarvittavaa aineistoa pystytty hankkimaan ja siten muutamien asiakirjojen toimittaminen siirtyi seuraavaan auditointikertaan. Kaikkia dokumentteja ei myöskään ehditty viimeistelemään toivotulla tavalla. Opinnäytetyöprosessi opetti konkreettisesti sen, että vastuullisuusaineiston keruu ja kehittäminen pitäisi olla jatkuva prosessi, eikä esimerkiksi kerran vuodessa suoritettava kertaluonteinen ponnistus. Mikäli aineistoja pidetään jatkuvasti ajan tasalla ja niihin tehtävät muutokset jalkautetaan välittömästi yrityksen työskentelyyn ja toimintatapoihin, ei vuotuinen aineiston arvioitavaksi palauttaminen aiheuta hetkellisesti paljoakaan ylimääräistä työtä ja erikoisjärjestelyitä.

Keskeiset kehittämistyön tavoitteet saavutettiin. Nitrolla on nyt käytössä yrityksen vuosikelloon sidottu työkalu, jonka avulla vastuullisuuden parantamista ja jalkautusta ohjataan vaiheittain yrityksen HR-ryhmässä. Työskentely alkaa vuosittain EcoVadikselta saatavan palauteraportin valmistuttua kesällä keskittyen ensisijaisesti nimettyjen kehityskohteiden analysointiin ja parantamiseen ja päättyy seuraavan vuoden alkukesästä uudistetun aineiston palauttamiseen EcoVadis-alustalle. Nitron CSR-toimintamallin jatkuva edelleen kehittäminen jää jatkossa yrityksen omalle vastuulle. Onnistuminen tässä edellyttää, että Nitro asettaa myös tulevaisuudessa itselleen sopivia, riittävän kunnianhimoisia, mutta saavuttavissa olevia tavoitteita vastuullisuuden edelleen kehittämisessä.

Kehittämistyön aihe on ajankohtainen, koska kaikissa yrityksissä joudutaan pohtimaan ja kiinnittämään kasvavasti huomiota toiminnan vastuullisuuteen. Asiakkaiden, sidosryhmien, kuluttajien ja yhteiskunnan odotukset, toiveet ja vaatimukset lisäävät yritysten painetta toimia vastuullisesti ja kehittää vastuullisuuttaan määrätietoisesti. Kuten yritysvastuullisuuden kanssa jo 18 vuotta työskennellyt Timo Rantanen (2018) Mainostomisto Rauta Oy:stä Nitron kickoff-tilaisuuden esitelmässään kertoi, vastuullisuuden parantaminen pitäisi nähdä kannattavana toimintana, joka parantaa yrityksen tuloksentekeyttä tulevaisuudessa ja antaa sille kilpailuetua markkinoilla. Erottuminen kilpailijoista voi tapahtua ainoastaan tekemällä vapaaehtoisesti enemmän ja paremmin kuin on lakisääteisesti pakollista.

Mainonnan ja markkinoinnin avulla tähdätään yleensä asiakasyrityksen liike-vaihdon kasvuun sekä sen tuotteiden ja palveluiden myynnin lisääntymiseen. Miten markkinointitoimisto viestii uskottavasti omasta vastuullisuudestaan, kun toimialan ydinbisnes on lisätä kulutusta? Tätä asiaa Nitronkin joutuu pohtimaan omassa asiakasviestinnässään. Kehittämistyön tietoperustassa käytetty The Sigma Project (n.d.) on lähteenä jo melko vanha. Sen avulla luodun oppaan arvona on kuitenkin nimenomaan markkinoinnin ja kestävyiden toimijoiden osaamisten jakaminen, jonka avulla yritykselle mahdollistuu kestävien markkinointistrategioiden onnistunut kehittäminen. Uskon vahvasti, että sertifioitu ja uuden kehitetyn CSR-toimintamallin avulla edelleen jatkuvasti parantuva vastuullisuus ja osaaminen antavat koko Nitron henkilöstölle tulevaisuudessa yhä paremman ja uskottavamman selkänöjan viedä Nitron omaa ja myös sen asiakkaiden markkinointiviestintää uudelle tasolle.

Nitron vastuullisuusohjelman kehittäminen ja jalkautus on ollut mielenkiintoinen opinnäytetyöaihe, jonka tuloksena toteutettu toimintamalli on hyödynnettävissä lähes kaikissa yrityksissä ja toimialoilla. Vastuullisen toiminnan tietoperustaan syventyessäni ymmärryksen yrityksen vastuullisesta toiminnasta ja sen eri osa-alueista laajeni merkittävästi. Kestävän kehityksen ymmärretään liian helposti liittyvän lähinnä ympäristöön ja tekoihin, jotka vaikuttavat esimerkiksi ilmastonmuutosta hidastavasti tai ehkäisevät päästöjä ja vähentävät ympäristöä rasittavaa kuormitusta tai jätteiden määrän kasvua. Vastuullinen toiminta pitää sisällään kaikki edellä mainitut osa-alueet, mutta kattaa huomattavasti laajemmin myös muita toiminnan alueita liittyen esimerkiksi yrityksen eettiseen toimintaan ja yhteiskuntavastuullisuuteen, hankintaketjun vastuulliseen toimintaan sekä yrityksen oman henkilöstön ja palveluiden tai tavarantoimittajien ihmisoikeuksia kunnioittaviin ja oikeudenmukaisiin toimintatapoihin.

7 LÄHTEET

AMA, Definition of Marketing (2013). Haettu 1.8.2018 osoitteesta <https://www.ama.org/AboutAMA/Pages/Definition-of-Marketing.aspx>

Degerman, R. (2017). Vastuullinen kuluttaminen lisääntyy, mutta suurinta osaa kiinnostaa eniten hinta ja helppous. YLE uutiset 27.12.2017. Haettu 10.8.2018 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-9930079>

EcoVadis (2018). Haettu 29.4.2018 osoitteesta <http://www.ecovadis.com>

Elinkeinoelämän keskusliitto. (2018). Vastuullisuus liiketoiminnan ytimessä. Haettu 16.10.2018 osoitteesta <https://ek.fi/mita-teemme/energia-liikenne-ja-ymparisto/vastuullisuus/>

Elopuro, K. (2017). Markkinoinnin uudet lainalaisuudet. Esityksen yhteenvedo. Markkinoinnin teknologiat 9.7.2017. Haettu 1.8.2018 osoitteesta <https://www.dagmar.fi/markkinoinnin-teknologiat/markkinoinnin-uudet-lainalaisuudet/>

Euroopan komissio (2018a). Corporate Social Responsibility (CSR). Haettu 1.8.2018 osoitteesta http://ec.europa.eu/growth/industry/corporate-social-responsibility_fi

Euroopan komissio (2018b). EU:n tietosuojasääntöjen uudistus. https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform_fi

Frilander, J. (2018). Pumpulipuikot, muovivaarukat ja pillit historiaan – EU:n komissio aikoo kieltää kertakäyttömuovit. YLE uutiset 4.5.2018. Haettu 13.8.2018 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10190648>

Hiekkataipale, M-M. (2018). Between a Rock and a Hard Place: Middle Manager's Ethical Decision Making and Behavior in the Organizational Context. Jyväskylä Studies in Business and Economics 186. Jyväskylän yliopisto 2018. Haettu 7.8.2018 osoitteesta https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/57328/Hiekkataipale_Minna-Maaria_screen.pdf?sequence=3&isAllowed=y

Hiltunen, P. (2018). Markkinointitoimisto Nitro Group Oy. Neuvottelut ja keskustelut kevään, kesän ja syksyn 2018 aikana.

Isover Saint Gobain (2018). Vastuullinen yritystoiminta. Haettu 10.7.2018 osoitteesta <https://www.isover.fi/yritys/vastuullinen-yritystoiminta>

Jones, P., Clarke-Hill, C., Comfort, D. & Hillier, D. (2008). Marketing and sustainability. Marketing Intelligence & Planning, Vol. 26 Numero: 2 sivut. 123–130. Dokumentin pysyvä osoite:

<http://dx.doi.org/10.1108/02634500810860584>. Haettu 3.7.2018 osoitteesta <https://mktgmgtdlsud.files.wordpress.com/2012/10/marketing-and-sustainability3.pdf>

Jätelaki 646/2011. 1. luku. 1.§. Lain tarkoitus. Haettu 8.8.2018 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2finlex011/20110646>

Kaleva-konserni (2018). Tietosuoja. EU:n tietosuoja-asetus astui voimaan 25.5.2018. Haettu 8.8.2018 osoitteesta

<https://www.kalevakonserni.fi/tietoa-meista/tietosuoja/>

Kansainvälinen kauppakamari ICC (2011). Markkinointisäännöt 2011.

Haettu 6.8.2018 osoitteesta <https://kauppakamari.fi/wp-content/uploads/2012/01/Markkinoinnin-kansainvaliset-ohjeet-ICC-Markkinointisaannot-final-version-2012.pdf>

Kemira (2018). Yritysvastuu. Haettu 10.7.2018 osoitteesta

<https://www.kemira.com/fi/konserni/yritysvastuu/>

Lehti, A-E. (2018). Yritystenkin on aika valita puolensa. Kauppalehti OPTIO, 14/2018, sivu 12.

Lindén, R. (2008). Onko ympäristötietoisuus uusi globaali megatrendi?

Dagmar, uutisarkisto. Haettu 8.8.2018 osoitteesta

<https://www.dagmar.fi/uutisarkisto/onko-ymparistotietoisuus-uusi-globaali-megatrendi/>

Nitro Group Oy (2018). Toimintakertomus (ym. käytettävissä olevat dokumentit)

Oikeusministeriö (n.d.). Perus- ja ihmisoikeudet. Haettu 6.8.2018 osoitteesta <https://oikeusministerio.fi/perus-ja-ihmisoikeudet>

Okko, S. (2009). Eettistä johtamista etsimässä. Kaiku-viesti. Valtiokonttorin lehti työhyvinvoinnista ja riskienhallinnasta 2/2009. Haettu 6.8.2018 osoitteesta

http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Tietoa_Valtiokonttorista/Julkaisut_ja_tilastot/Julkaisut/Henkilostojohtamisen_tukeminen/Tyohyvinvointijulkaisut

Pecoraro, M. (2016). Eettinen kuluttaminen kulutuskulttuurissa. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä Studies in Business and Economics 171. Haettu 10.8.2018 osoitteesta

https://jyx.iyu.fi/bitstream/handle/123456789/51932/978-951-39-6836-6_vaitos09122016.pdf?sequence=1

Pietarinen, J. (2015). Etiikka. Haettu 6.8.2018 osoitteesta <http://filosofia.fi/node/6985>

Porter, M. & Kramer, M. (2011). Creating Shared Value. Harvard Business Review. 30.11.2011. Haettu 15.10.2018 osoitteesta <https://www.srm.nl/docs/default-source/pdf/creating-shared-value.pdf>

Rantanen, T. (2018) Mainostoimisto Rauta Oy. Esitelmä Nitron kickoff-tilaisuudessa 20.9.2018.

Ristelä, P. (2013). Yritysten yhteiskuntavastuu – edistystä vai silmänlumetta? Haettu 3.8.2018 osoitteesta <http://www.maailmantalous.net/?q=fi/node/91>

Saikkonen, S. (2017). Milttonin vastuullisuustutkimus. Yhteenvetoraportti. 16.5.2017. Haettu 15.10.2018 osoitteesta http://www.miltton.fi/wp-content/uploads/2017/05/Miltton_vastuullisuustutkimus_2017_yhteenvetoraportti2.pdf

Suomen Riskienhallintayhdistys (2018a). Mistä riskienhallinnassa on kysymys. Haettu 8.8.2018 osoitteesta <https://www.pk-rh.fi/riskienhallinta.html>

Suomen Riskienhallintayhdistys (2018b). Riskien luokittelu. Haettu 8.8.2018 osoitteesta <https://www.pk-rh.fi/riskien-luokittelu.html>

Suomen Riskienhallintayhdistys (2018c). Riskienhallintaprosessi. Haettu 8.8.2018 osoitteesta <https://www.pk-rh.fi/riskienhallintaprosessi.html>

Suomen YK-liitto (n.d.). Yritysten yhteiskuntavastuu. Haettu 1.8.2018 osoitteesta <https://www.ykliitto.fi/yk70v/taloudellinen/yritysten-yhteiskuntavastuu>

Telia Finland Oyj (2018). Vastuullisuus arjessamme. Haettu 4.7.2018 osoitteesta <https://www.telia.fi/yritystiedot/yritysvastuu/vastuullisuus-arjessamme?intcmp=footer-yritysvastuu>

TE-palvelut, Ammattinetti. Mainos- ja markkinointityö. Haettu 1.8.2018 osoitteesta http://www.ammattinetti.fi/ammattialat/detail/2/70_ammattiala

TEM (2018). Työ- ja elinkeinoministeriö. Yhteiskuntavastuu. Yhteiskuntavastuun ohjeet ja periaatteet. Haettu 1.5.2018 osoitteesta <http://tem.fi/yhteiskuntavastuun-ohjeet-ja-periaatteet>

The Sigma Project (n.d.). The Sigma Guidelines- Toolkit Sigma Sustainability Marketing Guide. The Sigma Project, The Center for Sustainable Design, The Chartered Institute of Marketing. Haettu 1.8.2018 osoitteesta <http://www.projectsigma.co.uk/Toolkit/SIGMASustainabilityMarketing.pdf>

The Sigma Project (2001). The Sigma Project. Research Themes. Executive Summaries. The Sigma Project, The Center for Sustainable Design, The Chartered Institute of Marketing. Haettu 1.8.2018 osoitteesta <http://www.projectsigma.co.uk/RnDStreams/default.asp>

Toyota (2018). Parempi maailma. Sopusointuinen tulevaisuus ihmisille, tuotteille ja koko maapallolle. Haettu 4.7.2018 osoitteesta <https://www.toyota.fi/toyota/ymparisto/index.json>

TS-Yhtymä Oy (2018). Vuosikertomus 2017. Haettu 3.7.2018 osoitteesta http://ts-yhtyma.fi/wp-content/uploads/2016/04/TS_Vuosikertomus-2017.pdf

United Nations (1987). Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future UN Documents. Gathering a Body of Global Agreements. Haettu 3.8.2018 osoitteesta <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>

Viestintäalan toimihenkilöt Grafinet ry (2018). Toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus 2018–2021. Haettu 16.9.2018 osoitteesta: <https://www.grafinet.fi/tyoehtosopimus>

NITRON VASTUULLISUUSTYÖKALU

NITRON VASTUULLISUUSTYÖKALU

17.12.2018, Teppo Launiainen

1 

NITRON VASTUULLISUUSOHJELMAN KULMAKIVET



**VASTUULLINEN
LIIKETOIMINTA**



HANKINTATOIMI



YMPÄRISTÖ



TYÖOLOSUHTEET

2 

NITRON CSR-TOIMINTAMALLI

- Vastuu toiminnan kehittamisestä on Nitron HR-ryhmällä.
- Vuotuinen kehitysprosessi käynnistyy elo-syyskuussa.
- Tavoitteena on parantaa vastuullisuuden tasoa edellisestä vuodesta.
- Mittarina on EcoVadiksen vastuullisuusraportin palaute ja sen perusteella nimetyt kehityskohteet.
- Jalkautus arjen toimintaan tapahtuu kiinteänä osana toiminnan kehittämistä, ei siitä erillisenä tapahtumana.
- Työryhmät keskittyvät vetäjänsä johdolla omiin osa-alueisiinsa (Nitron neljä vastuullisuusohjelman kulmakiveä)

3 

ECOVADIKSEN YHTEENVETO VUODELTA 20XX

- Seuraavat diat päivitetään vuosittain EcoVadiksen antaman palautteen perusteella.

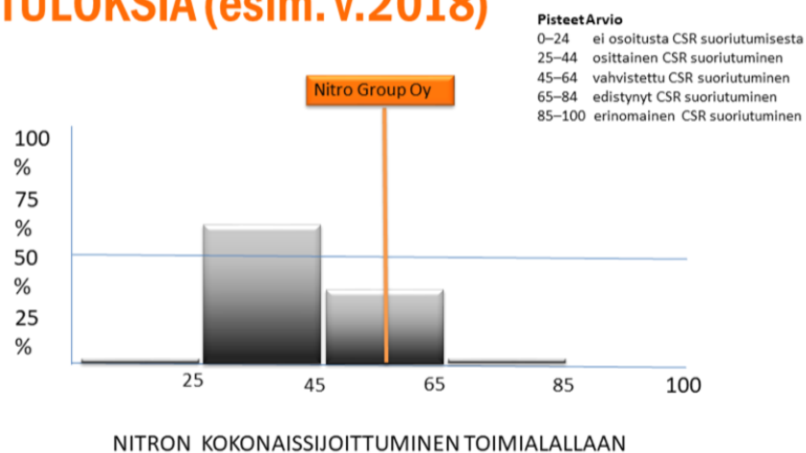
4 

YLEISARVIO

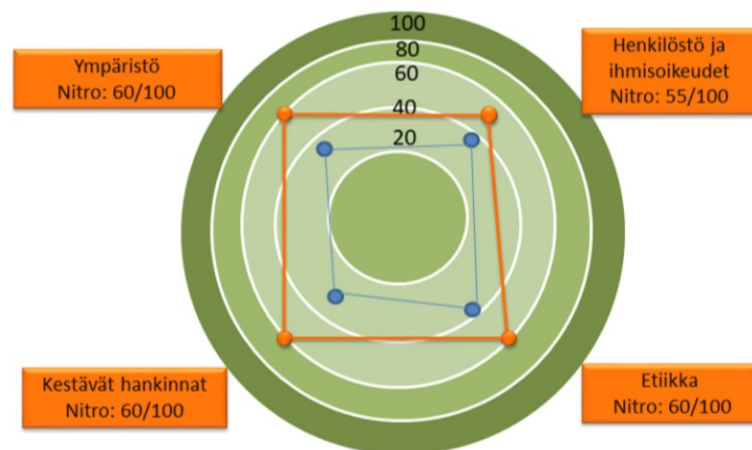
- Nitro Group Oy sai XX/100 pistettä, vertaa edellisen vuoteen. Oikeuttaa EcoVadiksen vastuullisuustasoon X.
- Vastuullinen liiketoiminta XX/100 pistettä, vertaa edellisen vuoteen.
- Kestävät hankinnat XX/100, vertaa edellisen vuoteen.
- Ympäristö XX/100 pistettä, vertaa edellisen vuoteen.
- Henkilöstö ja heidän oikeutensa on XX/100 pistettä, vertaa edellisen vuoteen

5 

TULOKSIA (esim. v.2018)



6



7

ECOVADIKSEN ARVOIMAT VAHVUUDET OSA-ALUEITTAIN

- Nitron neljän vastuullisuusteeman arviointialueet ovat nämä:
 - Politiikat ja periaatteet
 - Toiminta
 - Tulokset

8


| VAHVUUDET 2018 | Politiikat ja periaatteet | Toiminnot | Tulokset |
|-----------------------------|---|-----------|----------|
| Vastuullinen liiketoiminta | EcoVadis-järjestelmän antaman palautteen vahvuudet kirjataan vuosittain tähän taulukkoon. | | |
| Hankintatoimi | | | |
| Ympäristö | | | |
| Henkilöstö ja työolosuhteet | | | |

ECOVADIKSEN ARVIOIMAT KEHITYSKOHEET OSA-ALUEITTAIN

- Nitron neljän vastuullisuusteeman arviointialueet ovat nämä:
 - Politiikat ja periaatteet
 - Toiminta
 - Tulokset

9 

| KEHITETTÄVÄ 2018–2019 | Politiikat ja periaatteet | Toiminnot | Tulokset |
|-----------------------------|---|-----------|----------|
| Vastuullinen liiketoiminta | EcoVadis-järjestelmän antaman palautteen kehityskohteet kirjataan vuosittain tähän taulukkoon. Värikoodauksella merkitään kehityskohteen tärkeys (vihreä, oranssi tai punainen) | | |
| Hankintatoimi | | | |
| Ympäristö | | | |
| Henkilöstö ja työolosuhteet | | | |

Vihreä = alhainen tärkeys (low). Oranssi = keskitärkeä (medium). Punainen = Erittäin tärkeä (high) 

VASTUULLISUUSOHJELMAN VUOSIKELLO

| | PLAN | DO | CHECK | ACT |
|---------------|---|--|---|---|
| Toimenpide | <ul style="list-style-type: none"> - EcoVadiksen palautusraportin analysointi - Vastuullisuutta edistävien toimenpiteiden suunnittelu organisaatiossa (raportin pohjalta) - Määritellään työryhmät ja vastuualueet | <ul style="list-style-type: none"> - Vastuullisuutta edistävien toimenpiteiden toteutus organisaatiossa tehdyn suunnitelman mukaisesti - Miten käytännössä vaikuttaa arjen työskentelyyn? - Mitä uutta aineistoa tarvitaan? | <ul style="list-style-type: none"> - Aineiston parannustoimenpiteet tehty - Tehtyjen toimenpiteiden arviointi - Lisätoimien määrittely | <ul style="list-style-type: none"> - Vastuullisuutta kuvaava toiminta ja ko. vuoden aineisto kaikilta osin valmiina - Aineistojen siirtäminen EcoVadiksen järjestelmään |
| Vastuuhenkilö | EcoVadiksen pääyhteyshenkilö | Työryhmien vetäjät | Työryhmien vetäjät | EcoVadiksen pääyhteyshenkilö |
| Aika | Elo-syyskuu | Loka-helmikuu | Maalis-huhtikuu | Touko-kesäkuu |